

လက်ဝဲသုဒ္ဓါ

၏

အ
ပညာရေး
အဖွဲ့

မောင်သုတ အမည်ခံ

ဗိုလ်ကြီး-ဘသောင်း (မဟာဝိဇ္ဇာ)

တည်းဖြတ်သည်

'လက်ဝဲယုန္တရ' ဘွဲ့ခံ အမတ်ကြီး ဦးမြတ်စံ ၏

နန္ဒိသေနပျို့

တည်းဖြတ်သူ

'ဖောင်သုတ' တမည်ခံ

မိုလ်ကြီး - ဘသောင်း (မဟာဝိဇ္ဇာ)

[အခြား မြို့စုတည်းဖြတ်ချက်များ၊ 'စာဆိုတော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ'၊
'မြန်မာစာ မြှင့်ချင်လွန်းလို့'၊ 'စာပေ ထရသာ'၊ 'စာပေ
လက်ဆောင်'၊ 'တကျွန်းသို့'၊ 'သူတို့ လက်ဆောင်'
('ဤလည်း တဒုက္ခ' နှင့် 'ဝတ္ထုတိုများ')၊ 'ဇာနည်သွေး'၊
'သေနဂ်ဗျူဟာပျို့' နှင့် 'ဗျူဟာဝတ္ထုပျို့'၊]

“မြိုင်ဝေ တောကြို၊ ဤခရီးဝယ်၊
ချည်နှိုး သက်သက်၊ ဓလေသုထက်ကာ၊
ဆက်လက် တညီ၊ တစီ တလျှင်၊
သားစဉ် ပြေးပြစ်၊ ပြောထုံးဖြစ်စာဘင်၊
တစစ်၊ တမက်၊ ကိုယ် နှင့် သက် ကို၊
နှင်းဆက် တိုက်မည်၊ စားသံရည်၍၊
ဦးလည် မသုန်၊ ထမ်းပေါက်ုန်လော့။ ။”

လက်ဝဲသုန္ဒရ

၂

၂။ ။ ဝေသာလီပြည်၊ ပြောစည်ပူရ၊ လိုဏ္ဍာနတွင်၊ ဝါဒ ငါးရာ၊
 အစုံပါ၍^၁ ၊ လိမ္မာမညို၊ ဂုဏ်စွမ်းကိုးသည်၊ အမျိုးနှစ်ပါး၊ သင့်သော
 အားဖြင့်၊ ရင်သား ငါးယောက်၊ တမ်းပေါက်မှု၊ စွမ်းမြောက် တလောင်၊
 ဝါဒ ဆောင်၏။ ဆင်းရောင် ပျိုထွား၊ သားယောကျာ်းကား၊ မင်းသား
 မင်းမြေး၊ တဝေး မွမ်းဖြင့်၊ အတတ်သင်၍၊ ပြည်ထင် သိညီ၊ ဝေသာလီ၌၊
 ကင်မို အသင့်၊ နေပျော်တင့်၏။ လေးပွင့် ညွန့်ညွှောက်၊ ရွှေပင်ပေါက်သို့၊
 လေးယောက် သမီး၊ ရှုမငြီးမှု၊ အကြီး ပျိုထွတ်၊ အလတ် ပျိုရွယ်၊ အယ်
 ပျိုသွေး၊ အထွေး ပျိုနု၊ ပေါင်းကြစုလျက်၊ ဇမ္ဗူ၊ ဦးစွန်း၊ ပေါ်လွန်း သရေ
 နိမိတ်ဝေသား၊ သပြေ ပန်းခိုင်၊ ကိုယ်စီကိုင်မှု၊ တနိုင်ငံ ထိုင်း၊ ခြားပိုင်း
 ဌာန၊ ကောသလသို့၊ ညီမ တတွေ၊ ထောက်ကြလေသော်၊ သဲမြေ ညံ့ထွား၊
 မြို့တံခါး နှင့်၊ မြို့နား နောက်၊ တောင်၊ သာလွတ်ခေါင်သည်^၂ ၊ ၊ ငွေရောင်၊
 သဲဖြူ ဖွေးဖွေးတည်း။ ။

၃။ ။ ငွေရောင် သဲဖြူ၊ ဦးရဇကို၊ သယ်ယူ ပုံစု၊ ဇမ္ဗူ ညွန့်ကိုက်၊
 သပြေစိုက်မှု၊ “ ထိုနှိုက် သက်၊ ပြဿနာကို၊ ပညာ ဖြတ်ချိုင့်၊ ဖြေစွမ်း
 နိုင်မှု၊ လေးခိုင် ပန်းနု၊ လေးစု သဲမြေ^၃ ၊ နင်းဖျက်စေ” ဟု၊ ပုံသေ စကား၊
 သူငယ်များကို၊ မှာထားပြီးလျှင်၊ မြို့တွင်း ဝင်၏။ သခင် ဖုန်းရှိ၊ သာရီ
 ပုတ္တရာ၊ မဟာ ထေရ်ပုံ၊ ဆွမ်းတော်ခံတွင်၊ တရံ တွေ့ခိုက်၊ တိုက်ရိုက် တူရူ၊
 မေးတော်မူသော်၊ ထိုသူငယ်တို့၊ သဲဖို့ မြေခင်း၊ ကြောင်း၊ အခြင်းကို၊
 မကြင်း စေရေ၊ ပြန်လျှောက်လေကာ၊ ထိုမြေ သဲပုံ၊ ပန်းမုံ၊ ပန်းကိုင်း၊ ထား
 လေတိုင်းကို၊ ဖြတ်ပိုင်း နင်းနယ်၊ သူငယ်တို့အား၊ ခန့်ထား၊ နှုတ်စေ၊ “ ဤသဲ
 မြေနှင့်၊ သပြေ ဇမ္ဗူ၊ စိုက်ထားသူကို၊ လိုက်ဆူ ကျော်ဝှန်း၊ ဇေတဝန်၌၊
 အစွန် သွယ်ထုတ်၊ ရွှေစမှတ်ဝယ်၊ မေးပုတ္တာခံ၊ ငါ၏ထံသို့၊ ကောင်းကြံ
 သေခွေ လာစေ” မိန့်ရှိ၊ ဂုဏ်ရောင်ညီသား၊ သာရီပုတ္တရာ၊ မြတ်စွာ မထေရ်၊
 ကြလေသည်တွင်၊ ရွှေပြည် ထုတ်ချင်း၊ ရွှေမြို့တွင်းသို့၊ ချင်းနင်းပြီးမှ၊ ညီ၊
 အစ်မတို့၊ ထောက်ကြလေရွှောင်း၊ သူငယ်ပေါင်းတို့၊ အကြောင်း မချန်၊ အ
 ကုန်ပြန်ကာ ဝေယန် တမျှ၊ ရွှေကျောင်းမ၊ ဝယ်၊ သာလှ ထွန်းပေါ်၊ ဖမုတ်
 တော်သို့^၄ ၊ အမြော်၊ အဖူး၊ အထူး ပုတ္တာ၊ လျှောက်အံ့ငှါသည်၊ ခိုလ်ပါ၊
 စုစု ဝေးဝေးတည်း။ ။

၁။ အစုံပါ၍ (မန်း-မှာ ဟံ-မူ တို့တွင် မပါ)
 ၂။ မြို့နား မြောက်၊ တောင်၊ သာလွန်ဆောင်သည် (မန်း)
 ၃။ လေးစု သဲမြေ (မန်း)
 ၄။ ရွှေကျောင်းတော်သို့ (ဦး)

၄။ ။ မြို့သူ၊ မြို့သား၊ အများ၊ ပရိသတ်၊ ရံပတ် အပေါင်း၊ စုတံ၊
 ရွှေခင်း၍၊ ကျောင်းစုလှယ်တော်၊ ရောက်လေသော်လျှင်၊ ရှင်ကျော် ပုန်း၍၊
 သာရိပုတ္တရာ၊ သေရ်မဟာ သည်း၊ ဂုဏ်ဝါ စိုက်လွှင့်၊ မေးလျှောက်လင့်၏ ။
 စဉ်သင့် ဝှုပေါက်၊ လေးယောက် တွဲကွ၊ ညီအစ်မတို့၊ ဝါဒ တထောင်၊ အာ
 ဂုံဆောင်၍၊ စေ့အောင် မဆိုင်၊ မေးလျှောက်တိုင်းကို၊ ဖြတ်ပိုင်း သန်
 လျက်၊ ယယ်လိုက် တွက်က၊ မြေးရှက် ကြာခြည်၊ စ၊ မတည်သို့၊ မေးသည်
 တထောင်၊ ဝါဒမှောင်ကို၊ ဥဏ္ဍိကရောင် ဖြေပျောက်၊ ထိုလေးယောက်လည်း၊
 ဝမ်းမြောက်၊ နှစ်လို၊ ကျွန်ုပ်တို့ဝယ်၊ မေးသို့ ပုစ္ဆာ၊ မချီပါပြီ၊ ပညာလုံးလုံး၊
 ထိုသို့ ရုံး၍၊ အဆုံး အခန်း၊ ကြာနယ် မြန်း၏။ ရဟန်းပြုပါ၊ လျှောက်ထား
 ခုဝယ်၊ မဟာဥပ္ပလလက်၊ မှန်သည် သတင်း ။ မိန်းမချင်း ဟု၊ ဆောင်သွင်း
 သာသနာ၊ မကွာ သိမ်းမြန်း၊ ရဟန်း ပြုစေ၊ ကိလေသာမှုန်၊ စင်၊ ကုန်၊
 ကင်း၊ ပျောက်၊ ဖိုလ်၊ မဂ် ရောက်သည် ။ မြိုင်သေဘက်၊ မြိုက်ရည်
 အေးအေးတည်း။ ။

၅။ ။ ဘိက္ခုနီမြောက်၊ ထိုလေးယောက်တို့၊ မခေါက် မရက်၊
 ဆထက် လွန်ကဲ၊ အံ့အဲဖွယ်လိ ။ သာရိပုတ္တရာ၊ ဂုဏ်ပညာဖြင့်၊ ပြဿနာ
 ဖြေ၊ ကယ်တင်ပေ ဟု ။ အုတ်တွေ များစွာ၊ မြတ်သင်္ဃာတို့၊ သာယာ
 ချိုမြ၊ ချီးမွမ်းကြသော်၊ လောကဝိဒု၊ သဗ္ဗညုလည်း၊ “ယခုမှသာ ဝါဒ
 ကိုယ်စီ၊ ဘိက္ခုနီအား၊ မြောက်ချီသောတို့၊ အကျိုးရှိအောင်၊ သာရိပုတ္တရာ၊
 ရှင်မဟာထေရ်၊ ဆောင်သည် ကျေးဇူး၊ မဟုတ်ဖူးတည်း။ ရှည်ကြိုး
 သံသာ၊ ရှေးသောခါက၊ ပြည်ပါဠိ၊ မြို့သီရိဝယ်၊ ဘူမိပါလ၊ အဿကတွင်၊
 ပြည်မ ဦးကင်း၊ သတင်း ဂုဏ်ဆီ၊ ကျော်တိုင်း ညီသည်၊ နန္ဒီသေန၊ ရူပ
 လက္ခဏာ၊ ဖွယ်ရာ ကျစ်လစ်၊ မတ်ကြီး ဖြစ်၍၊ စစ်မှု ဆွေးနွေး၊ စစ်ဆင်
 ရေးဖြင့်၊ ဤလေးယောက်အား၊ မိဖုရားစင်၊ ဖြစ်အောင်ပင်တည်း၊ ကယ်တင်
 လေဘူး ။ ကျေးဇူး မြောက်မြား၊ ရှေးကြောင်းလျားကို၊ ဖုရားတို့ ထုံး၊
 လုံးလုံး မချန်၊ မိန့်တော်ပြန်သည် ။ တောင်းပန်၊ စိမ့်ငှာ သွေးသွေး
 တည်း။ ။

၁။ မေးလျှောက်တင့်သော် (မန်း)၊ မေးလျှောက်လင့်သော် (စွယ်)
 ၂။ မှန်သည် သတင်း (ဦး၊ မန်း)
 ၃။ အံ့အဲဖွယ်ရှိ (မန်း၊ ဟံ) ၄။ ဆကဲပေဟု (ဟံ)

၆။ ။ လောက သခင်၊ သုံးလူ့ရှင်လည်း၊ ပြတ်သတ်ပေါင်း၊
 ခွင့်တောင်းသောအား၊ ရှစ်ပါး အင်္ဂါ၊ ပြည့်စုံစွာတည့်၊ သာယာ သံညီ၊
 အလုပ်ချီလျက် ၊ မဟိသရဘူ၊ စ၍ ယူသော၊ ငါးဘူ၊ ငါးရာ၊ ပြစ်သီတာသို့၊
 ထောက်လှာ အမြဲ၊ ဝင်မစဲတည့်။ ခက်ခဲ ရေကြီး၊ ပြင်းခတ်စီးလျက်၊ ခေ့
 ကျယ်ပြော၊ ပင်လယ်ကြောသို့၊ လေးဩဇာတွင်း၊ ဝိုက်လှောင်သွင်းမှ၊
 မဆင်း၊မရဲ၊ လွတ်မည် ပဲ့လည်း၊ ခဲခဲ ယဉ်းယဉ်း၊ အနေကျဉ်းလျက်၊
 တညည်း ဆိုးဆိုး၊ တစိုး ရိမ်ရိမ်၊ တလိမ် လစ်လစ်၊ တပြစ် သွေးသွေး၊
 တအေး လူလူ၊ တပူ လောင်လောင်၊ တတောင် ပတ်ပတ်၊ တလတ်
 လျားလျား၊ ရှိသည်များကြောင့်၊ ငါ့အား ကြည်ညို၊ ငါ့ဝယ် ခိုလျက်၊
 ငါ့ကိုနှစ်သက်၊ ငါ့လက်ထက်တွင်၊ ငါ့စက်တော်ရင်း၊ ကိုယ်ကို နှင်းမှ၊ ပြောင့်
 ဝင်း သဒ္ဓါ၊ ဘာဝနာ ချပ်ငဲ့၊ လိမ်းသပ် ထုံ၍၊ လေးစုံ ဖိုလ်၊မက်၊ အရ
 တက်သည်၊ ငြိမ်သက် သဘော၊ အို သားစောတို့၊ ၊ ရှေးသောအခါ၊ ပြည်
 ပါဠိ၊ မည်ရှိ သမိုင်း၊ တိုင်း အဿက၊ ပေါက်ပြ သီးသီး၊ ကျော်သံ
 ချိုးလျက်၊ ပြည်ကြီး အင်္ဂါ၊ ပြည့်စုံစွာသား၊ အောင်ချာ စံတည်၊ ထို
 ရွှေပြည်ကို၊ စိုးသည် နန်းစံ၊ ထုဇမံ၌၊ တရံ မကင်း၊ မယွင်း မယို၊ သင်္ဂြိုဟ်
 လေးစု၊ မင်းကျင့်မှုဝယ်၊ တခု မကျန်၊ ပြင်းထန် တန်ခိုး၊ ဖုန်းတန်း
 နှိုးလျက်၊ ဝန်ဖိုး ပေါက်ပြ၊ အဿကဟု၊ ထွန်းပ ထင်ပေါ်၊ အမည်တော်ကို၊
 ချီငေါ် ဆင့်ပွား၊ ရှု လန့်ကြား၏။ ပြည်သား၊ ပြည်သူ၊ စိတ်ကြည်ဖြူ၍ ၊
 ဆုယူ၊ အောင်သံ ကြေးကြေးတည်း။ ။

၇။ ။ အဿက ဟု၊ ဒီပ ကျွန်းလုံး၊ သတင်း ဖုံးလျက်၊ ပတ်ကုံး
 လွန်ထင်၊ ရွှေပြည်ရှင်၌၊ ကံတွင် မင်းမှု၊ နှင်းအပ်စု၍၊ ရင်း၊ နု မရွေး၊
 ပြည်တဲရေး၌၊ ဆွေးနွေး သိမှီ၊ နန္ဒိသေန၊ အမည်ရလျက်၊ အဂ္ဂမဟာ၊
 သေနာပတိ၊ ပြည်ကြီး ဆီမီး၊ အမတ်ကြီးကား၊ ဂုဏ်သီး ပွားတက်၊ ဂုဏ်
 ရွက် ပွားစည်၊ ဂုဏ်ရည် လေးဦး၊ ကျေးဇူး သတင်း၊ မျိုး၊ မြတ်ခြင်းနှင့်၊
 ထောင်ဆင်း လှပ၊ သီလ မေ့ သိမ်၊ ငြိမ်ဆိမ် တည်ကြား၊ မြောက်မြား သုတ၊
 လောဘ မငြိ၊ သတိ စွဲမြဲ၊ အရဲ၊ အရင့်၊ အခွင့်၊ အလမ်း၊ အစမ်း၊ အစုံ၊ ထုံး၊
 နည်းပုံကို၊ အာဂုံရွက်ဆောင်၊ မှုမြားမြောင်လည်း၊ ပြီးအောင် ပြုလေ၊
 စေ့ စေ့ ၊ ငုငု၊ အင်ရှစ်စုကို၊ တခု မယွင်း၊ အမတ်ချင်းတို့၊ ဝပ်စင်း နှစ်ခြိုက်၊
 ရိုသေထိုက် ဟု၊ ကောင်းကြိုက် ပြောကြွယ်၊ နှလုံးရွယ်လျက်၊ မဆွယ်၊ မရှက်၊

၁၊ သာယာ သညီ၊ အားလုံးချီ၏။ (မန်း)

ကလိဂ်ဟု၊ မည်ရ ကျော်ချီး၊ ထိုပြည်ကြီးက၊ သမီး ကညာ၊
 လှမြတ်စွာတို့၊ ပြည်ပါဒုလိ၊ ထောက်သည်ရှိသော်၊ မြေကြီးအထူ၊ ဂုဇ
 ပညာ၊ လိမ္မာ သိညို၊ ရှေးထုံးမှီသည်၊ နန္ဒီသေန၊ အဂ္ဂမဟာ၊ သေနာပတိ၊
 ပြည်ကြီး ဦးကင်း၊ မတ်ခေါင်ချင်းကား၊ မျှော်တင်း ခန့်ရည်၊ တံခါးသည်
 ကို၊ ရွှေပြည် ချီရ၊ ပွင့်ကြစေပြီး၊ သမီးကညာ၊ သိလိမ္မာသည်၊ ကလျာ
 ထောင်တောက်၊ မြို့တွင်း ထောက်မှ၊ ဝန်ချောက် သတင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းအား၊
 နားသွင်း တုံ့ခေါက်၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ “ရွှေ၊ နောက်၊ မြောက်၊ တောင်၊
 တိုင်း ပြည်ထောင်ကို၊ နတ် လောင်မီးကျ၊ နှိုင်းတမျှလျှင်၊ သိကြား လက်
 နက်၊ ဝက်ဝက် ချိုးဖဲ့၊ ရှသကဲ့သို့ ၊ ပြည်တဲ့ အလုံး၊ အုပ်ဖုံး မဆုံး၊ လေး
 ကျန်းနဲ့လျက်၊ ချိုးအံ့ မကုန်၊ ဝသုန္ဒရေ၊ မြေလည်း စောင်းထောင်၊ တောင်
 လည်း ညွတ်လျှ၊ တုန်လှုပ်ရလှင့်။ အသက ဖုဇာ၊ မည်တော်သာဖြင့်၊ ဆယ်
 ပြာ တထူး၊ ယွင်းမမှားတည့်။ စော်ကား ဝိုင်းပြ၊ ဒေါသ မာန်ယစ်၊ ရန်သူ
 ပြင်လည်း၊ ချစ်ချစ် ခင်ခင်၊ သားနယ်ထင်၍၊ မှက်၊ ခြင်၊ ယိုင် ထောက်၊ သွေး
 တပေါက်မျှ၊ မသောက်စေချင်၊ စိတ်တော်ကြင်သည်၊ နတ်ရှင် မင်းဖျား၊
 စောတထူး၊ ပတ္တမြားတုံး၊ စဉ်သင့်ကုံးလျက်၊ ရွဲလုံး ပြည်တန်၊ ထွန်းသော
 ဟန်သို့၊ ကောင်းကြန် လက္ခဏာ၊ ရှသာ မငြိုး၊ သမီး ကညာ၊ ရတနာသည်၊
 သမ္မာ တက်တုန်း၊ ဖုန်းလည်း တက်တိုး၊ တန်ခိုး တောက်ပ၊ ဆက်လှာရဟု၊
 ဣပျ လန်းလန်း၊ စိတ်တော်မှန်း၍၊ ၊ ရွှေနန်း၊ တင်တော် မူပါ
 လော့။ ။

၁၀။ ။ “ဇမ္ဗူဒီပ၊ ဤ ကျန်းမြထက် ၊ ရန်စ မပြုန်း၊ ဘယ်သူ
 နှိုးအံ့။ ငါ့ဖုန်း ပြိုးပြိုး၊ ငါ့တန်ခိုးက၊ ငါစိုးသည့် ပြည်၊ ငါ့ရည် ငါ့ချင်း၊
 ငါ့မြင်း ငါ့ဆင်၊ ငါ့တွင် ပြည့်နှက်၊ ငါ့လက်ထက်တိ ၊ ငါ့ကရိယာ၊ ငါ့ဗိုလ်
 ပါနှင့်၊ လိမ္မာ ပုန်းတီး၊ ငါ့မတ်ကြီး၏၊ ထွန်းညှိုး ထိန်ထိန်၊ ပညာရှိန်ကို၊
 ကလိဂ်ထင်၊ မသိပြစ်က၊ ရန်စစ် ငြူစူ၊ မီးသည် ဟူလျက် ၊ ယူသော် မလွဲ၊
 စိတ်ကျိတ်ခဲ၍၊ ၊ မှတ်စွဲထင်တော် မူပါလော့။ ။

၁၁။ ။ “မြင့်မိုတောင်ဖျား၊ သူတိုင်းကားနှင့်၊ သိကြား နေရာ၊
 ရန်ရှာ ရန်ခိုက်၊ စစ်မက်တိုက်သော်၊ တဦးကံ ရှူရှူ ၊ တပူ ပင်ပင်၊ တထင်

၁၊ ရှိသကဲ့သို့ (ဟံ)
 ၂၊ ဤကျန်းမထက် (ဟံ)
 ၃၊ ငါ့လက်နက်တိ (ဟံ)
 ၄၊ စိသည့်ဟူလျက် (ဟံ)
 ၅၊ တဟိုက်ရွှေ (ဆုံ, ဟံ)

ဝိမ် မပျက်၊ အသက် မသေ၊ နေရာ မရှိမဲ့၊ ကောင်းလျှင်း စိမ့်ဟု၊ မနှိမ့်မချ၊
မ.စ တာရှည်၊ ပြုစုမည်ကို၊ ၊ ကြံစည်၊ တွေးဆ ထောက်လေကုန်။ ။

၁၅။ ။ “မီးလည်း မသေ၊ ရေလည်း မနောက်၊ မရှောက် ကြာပင်၊
မူရေးအင်ကို၊ သင်တို့ မင်းစိုး၊ မကြိုက်နိုးက၊ တန်ခိုး ခေါင်ချာ၊ အာဏာ
ခေါင်ချင်း၊ ဖုန်းဝင်း ခေါင်တိုင်၊ ပြုံးပြုံးမြိုင်မျှ၊ စိုးပိုင် ခန့်ပိုင်း၊ အတိုင်းမသိ၊
ပါရှုလိဟု၊ ပြည်ကြီးသခင်၊ စောနတ်ရှင်ဝယ်၊ ပဲ့တင် လွမ်းညီ၊ မိုးကြိုးသီ
သို့၊ နန္ဒီသေန၊ ပေါက်ပြုထုတ်ချင်း၊ သတင်း ကြေညာ၊ သေနာပတိ၊ ငါစင်
ရို့လျက်၊ ထိထိ ပါးပါး၊ ဘယ် လေးစားအံ့။ မိုးဖျား စက်ရိုန်၊ တောက်
လောင် ထိန်ကြောင့် ၊ ကလိဂံထုင်၊ တိုင်းလုံးချစ်သည်၊ သူ့ စစ်သူကြီး၊ တို့
နှင့် နီးသော်၊ လည်လှီး၍ ကွန် ၊ အသက်စွန့်က၊ ရန်ညွန့် ပျောက်ပြေ၊
တင်လုံး ကြေမှု ၊ စစ်ခမြ အတွင်း၊ စစ် ခင်းကျင်း၍၊ ဆင်၊ မြင်း ကိုယ်စွမ်း၊
မစမ်းရမည်၊ သည်သာ ထဲပိုက်၊ စိုးရိမ်လိုက်၏။ သူတိုက်မည်ကြံ၊ စစ်ပွဲခံက၊
တဆံခြည်ခန့်၊ မလန့်၊ မစိုး၊ တို့ မညှိုးတည့်။ အားကြိုး ပြင်းထန်၊ တိုက်
မည် မှန်မူ၊ ခန့်ရန် ဆင်၊ မြင်း၊ ဖြည့်တင်း ရဲမက်၊ များ လက်နက်လည်း၊
ရေတက် မနိုင်၊ ခုံးစုပြိုင်၍၊ ၊ တပ်ခိုင်၊ တပ်ကြီး ဆောက်လေကုန်။ ။”

၁၆။ ။ နန္ဒီသေန၊ မတ်လှ တန်ဆောင်၊ မတ်ခေါင်၊ မတ်ဖျား၊
စကား၊ စီကုံး၊ ခြင်္သေ့ ကြုံးသို့၊ လက်ရုံး အရည်၊ ပြုလိုက်သည်နှင့်၊ နေပြည်
ရပ်ဌာန်၊ စေတမန်တို့၊ ပြန်လည် ထောက်ကြ၊ ကလိဂံဟု၊ မည်ရ ဟိုးဟိုး၊
ရေ၊ မြေ စိုးသည်၊ တန်ခိုး ထန်ပြင်း၊ ထိုသည်မင်းကို၊ အချင်း တမန်၊
လျှောက်ပြန် စကား၊ အကုန်ကြားက၊ မီးပွား ယမ်း၌၊ ဟူးဟူးတိုက်သို့၊
မျက်အိုက် ဝေါသ၊ ပြွမ်းပြွမ်း ထလျက်၊ လ၏ အန္တရာယ်၊ ရာဟု ကွယ်သို့၊
“အဘယ် ကြောင်းလမ်း၊ ဘယ်စွမ်းပကား၊ ဘယ်အား၊ ဘယ်အန်၊ ဘယ်
ကျန်၊ ဘယ်ကျေး၊ ဘယ်သူသွေး၍၊ ဘယ်ရေးကိစ္စ၊ မဟုတ်လှလျက်၊ အသက
မင်း၊ နှလုံးသွင်းက၊ ဖျင်းဖျင်း သိမ်သိမ်၊ အမြင်တိမ်နှင့်၊ ရန်နှိမ် ကျော်
သောင်း၊ ငါ့အကြောင်းကို၊ ပွဲကောင်း ကြိုက်ဆုံး၊ မကြံဘူး၍၊ ဆူးဆူး
ရားရား၊ အကြံမှား”ဟု၊ ဗိုလ်များ အလယ်၊ တင့်တယ်စလောက်၊ တံခွန်
ဆောက်သို့၊ ၊ အားမြောက်၊ သံပ ကြိုးသည်တည်း ။ ။

၁၊ ပြင်းလောင်ထိန်ကြောင့် (ဟံ) ၂၊ လည်လှီး၍ တွန် (ဟံ)
၃၊ တပ်လုံးကြေမှု (ဦး၊ ဟံ) ၄၊ အားမြောက်၊ သံပ ကြိုးသည်တည်း (မန်း)

ပွန်းတီး၊ အမတ်ကြီး၊ သူ့ထီး သူ့နန်း၊ သိမ်းမြန်း ထိုထို၊ ငါရလို့၍၊
 ကုသိုလ် စီးပွား၊ တရား မရွာ၊ အမှု ဖွဲ့နည်း၊ မကြံသည်ကို၊ အပြည်ပြည်
 သား၊ တိုင်းကား၊ မြို့နေ၊ သက်သေလည်း ရှိ၊ အားလုံး သိ၏။ ထိုထို ခိုက်ခိုက်၊
 လောဘလိုက်ဖြင့် ၊ စစ်တိုက် သဘင်၊ ပြည်ကြီးရှင်သည်၊ သို့စင် မှု၊ ရှု၊ ကျင့်
 သည် ဟူ၍၊ ထီးဖြူ ဆောင်းချင်း၊ နောင်လာမင်းတို့၊ သတင်း ကျိုးမဲ့၊
 မကဲ့ရဲ့သာ၊ ယခု မှာကား၊ မျက်ပါ ဆူးဆူး၊ ရူးမူး ထွက်ချိန်၊ မာန်အရှိန်နှင့်၊
 ကလိဂ်ရာဇ်၊ နှလုံးယစ်၍ ၊ စင်စစ် မကြာ၊ လာမည် ကေန၊ ဆက်ဆက် မှန်
 လည်း၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်အား ၊ ကြန်ကိုးပါးနှင့် ၊ ထောင်ထား ကြိုးကြိုး၊ စီး
 ချင်းထိုးလည်း၊ ပြစ်မှီး သက်သေ၊ မရှိလေတည့်။ စေ့ရေ ကြောင်းခြင်း၊
 အခင်းခင်းကို၊ စိုင်းပြင်း စာနာ၊ တွေးတောရှာသည်။ ၊ တို့မှာ၊ ထွေလည်
 မစိုးတည်း။ ■

၂၀။ ။ “ သို့ပင်ဖြစ်လည်း၊ စစ်မက်ခန့်ရန် ၊ နိုင်ထောက်တန်၍၊
 နိုင်ဟန် မျှော်တွေး၊ နိုင်မည့်ရေးကို ၊ မလေး၊ မစား၊ ကြိုးအား မထူ၊ ရှိချေ
 မူကား၊ ထိုသူ လုံးလုံး၊ စစ်မက်ရှုံးဟု၊ ရှေးထုံး စာပေ၊ ထွက်ရှိချေ၏။
 သေခွေ မူလ၊ ဝီရိယဖြင့်၊ နေ့ည မလစ်၊ အုပ်ကံမြစ်လျက်၊ စစ်တို့သဘော၊
 စစ်ဆေးကြော၍၊ စစ်ပြော စစ်ပြု၊ စစ်မှု စစ်လို၊ စစ်ဆို စစ်ထွက်၊ ဆောင်
 လေ့ကျက်လော့။ စစ်မက် အောင်ရာ၊ အင်္ဂါ အပြား ၊ ဆယ် နှစ်ပါးတွင်၊
 ငါကား မင်းပင်၊ သင်လည်း အမတ် ၊ ညီညွတ်ကြစွာ၊ ငါ့ဇာတာလည်း၊
 ပြစ်ဆာ သန့်ရှင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းဖြင့်၊ ဆင်၊ မြင်း ဗိုလ်ပေါင်း၊ သူရဲကောင်း
 လည်း၊ သိန်း၊ သောင်း သင်္ချေ၊ ဆန်၊ ရေ၊ စပါး၊ ပြည့်စုံများလျက်၊ ပြည်သား
 ပြည်သူ၊ ဘေးမြို့ စင်ကြယ်၊ အန္တရာယ်နှင့်၊ ပျောက်ကွယ် ထေဂါ၊ မျမ်း၊
 ငြိမ်း၊ သာသည်။ ၊ မြို့ရွာ၊ ရွှေပြည် မညှိုးတည်း။ ။

၂၁။ ။ “ ဤခုနှစ်ပါး၊ အကြောင်းများနှင့်၊ သင်ကား မတ်ကြီး၊
 ခြားသီး ပညာ၊ ရေးရာ မြော်မြင်၊ စစ်မှုအင်ကို၊ စီရင် လိမ္မာ၊ မဆိုသာ
 တည့်။ ယာတြာမှာ ပြုသည် တထောင့်၊ သူလျှို နှောင့်လျက်၊ ပြည်စောင့်
 နတ်အား၊ ဆပွား မလွဲ၊ ပူဇော်မြဲတည့်။ သူရဲ ဗိုလ်လူ၊ နှလုံးဖြူလျက်၊

၁၊ လောဘလိုက်၍ (မန်း၊ ဟံ)	၂၊ နှလုံးညစ်၍ (မန်း)
၃၊ ဆဒ္ဒန်ဆင်အား (မန်း၊ ဆုံ)	၄၊ ကြန်ကိုးပါးလျှင် (ဦး၊ ဟံ)
၅၊ စစ်မက် ခန့်ရန် (မန်း)	၆၊ နိုင်မည့်ရေးလည်း (မန်း၊ ဟံ)
၇၊ အင်္ဂါအများ (မန်း)	၈၊ သင်ကား အမတ် (ဦး)

စစ်သုကြီးက၊ ခန့်သမျှကို၊ ယွင်းခွ မဖည်၊ အာဏာတည်ဟု၊ ဤသည် လေး
ပါး၊ ကျန်သည်များကို၊ ခန့်ထား ပြီးစေ၊ သူ့ မြေ၊ သူ့ ပြည်၊ လိုသည် ကိစ္စ၊
ငါ မတ၊ လျက်၊ သူက အလျင်၊ စ၍တင်သော်၊ အောင်မြင်မည်ရေး၊ မှု၊ ဆေး
နှေးမှ၊ ရှာရွေး ကောက်ယူ၊ ကြံတော်မူ၏။ ရန်သူ သေပျောက်၊ ဝမ်း
မြောက်မဲ့ရာ၊ ထိုနည်းလာသည်။ ၊ သို့သာ၊ ဖွေနှည် မငြိုးတည်း။ ။

၂၂။ ။ “ တိုင်းနိုင်ငံတွင်း ၊ သူက ချင်းမှ၊ မြင်းလည်း မသွယ်၊ နယ်
လည်း မတား၊ ရထား ပိုက်တန်း၊ နှစ်ချက်သန်း၍၊ မှန်းထ လေးတပ်၊ တရပ်
တသီး၊ နှစ်စီး ဆင်ပြောင်၊ ပိုက်သွင်းလှောင်သော်၊ မရှောင်လေကောင်း၊
ခွေပတောင်းလည်း၊ သွားကြောင်း မထွက်၊ သွားကွက် မမှန်၊ သွားအန်
မခွမ်း၊ သွားလမ်း မသာ၊ ထို့ပမာသို့၊ လက်ယာ တကွဲ၊ လက်ဝဲ တထောက်၊
ရွှေနှင့် နောက်လည်း၊ တလျှောက် ရံပတ်၊ အစာသတ်က၊ မွတ်၊ ငတ်
ခေါင်းပါး၊ တောင်၊ မြောက် သွား၍၊ အစား၊ ဆန်ရေ၊ ရှာဖွေသမျှ၊ ဆီးဆ
တိုက်ဖျက်၊ အချက်ချက်နှင့်၊ စစ်မျက်နှာ နှမ်း၊ သို့ မစွမ်းမှ၊ ရှင်ဖမ်းယူချင်၊
စိတ်တော်ထင်၏ ။ ပုံပြင် ဆေးနှေး၊ ဤအရေးကို၊ ၊ ထောက်တွေး၊
ဘယ် နယ် ထင်သနည်း။ ။

၂၃။ ။ “ ထူးထူး လည်လည်၊ ကြောင်းတတည်ကား၊ မုံ သည်မ၊
သား၊ မုံ နားစားသို့၊ စွန်းနား တပ်ငယ်၊ တပ်စွယ် တပ်သိမ်၊ နင်းလိုက်နှိမ်၍၊
မငြိမ်၊ မသက်၊ တပ်ရံ ပျက်က၊ ကိုင်းခက် ကုန်စင်၊ ပန်းသစ်ပင်သည်၊ ရှင်
မည်အရေး၊ ဝေးလေသည့်နယ်၊ နှမ်းနယ် တပ်မ၊ ရဲမက်ကြွမှု၊ ဆီးဆ ဗိုလ်ပါ၊
ရံဝန်းကာလျင်၊ တငါ ယက်သဲ၊ အားတိုင်းကဲ့၍၊ ကြွင်းမဲ့ အားလုံး၊ ငါးပုံ
ကျုံးသို့၊ ဤထုံးအသွင်၊ ငါကြိုက်ချင်၏။ စီရင် ပြီးစီး၊ ဘယ်ကို မှီး၍၊
မတ်ကြီး စိတ်ထား၊ ဘယ်ကြံများဖြင့် ၊ ၊ ခန့်တား၊ ထုံးမိတ် ချင်သနည်း။ ။

၂၄။ ။ “ သူ့ပြည်၊ သူ့မြို့၊ သူတို့ တိုင်းစွန်၊ ခရီးလွန်က၊ အားခွန်
လျော့ပါး၊ မြေ၊ ရေ ခြား၍၊ အဖျား အနာ၊ ဖျော့ပါး နှိပ်ညှဉ်း၊ လမ်း ခဲယဉ်း
သော်၊ လမ်းစဉ်း မသိ၊ လမ်းပင် ရှိလည်း၊ စိစိ ကြပ်ကြပ်၊ ဘယ်အရပ်တွင်၊
ဘယ်တပ် ချမည်၊ ဘယ်ပြည်၊ ဘယ်ရွာ၊ မသိသာတည့်။ ပမာပုံထား၊ တရွာ
သွားက၊ တအား လျော့ကြုံ၊ ဆိုသောပုံသို့၊ တောအုံ၊ တောင်ကမ်း၊ စစ်

၁၊ တိုင်းနိုင်ငံတွင်း (ဟံ) ၂၊ စိတ်တော် ထင်၍ (မန်း)
၃၊ ဘယ်သို့များဖြင့် (မန်း)

မြေလမ်းဝယ်၊ ထောက်လမ်းမပီ၊ ကစီ၊ကလျှင်၊ ကစဉ်၊ကလျာ၊ ရဲမက်
 များတို့၊ စိတ်အား လောင်လင်၊ ညှိုးပူပင်သော် ၊ ဗိုလ်အင် အပြီ၊ ရွှေက
 ဆီးလျက်၊ တသီး တတိုက်၊ နောက်ကစိုက်မှ၊ ဖူးကိုက်ညောင်ပျို၊ အားတိုင်း
 ခိုလျက်၊ ထန်းကိုပတ်ရစ်၊ သေအောင်ညစ်သို့၊ မူးမြစ် ချောင်း၊မြောင်း၊
 ရေကြောင်း သင့်ရာ၊ မပြန်သာအောင်၊ ကုန်းမှာတုံလည်း၊ လကောင်း
 နည်းလျှင်၊ ရေကြည်း အစုံ၊ တပ်လုံးအံ့က၊ မှုကံတော့မည်၊ မရှည် မဝေး၊
 ခန့်ရည်တွေးသည် ၊ အရေး၊ဘယ်သို့ မြစ်သနည်း။ ။

၂၅။ ။ အဿကမည်တော်၊ သိညီကျော်သည်၊ ထင်ပေါ် သတင်း၊
 နတ်ရှင်မင်းက၊ လင်းလင်း ဖော်ပြ၊ မေးကာလ၌၊ စက်ချသောငြမ်း ၊
 နည်းနာပြွမ်း၍၊ ထုံးတမ်း ပွန်းတီး၊ မတ်ကြီး ပီပီ၊ နန္ဒီသေန၊ ကိစ္စ တွေး
 မျှော်၊ အကြောင်း ပေါ်၍၊ နားတော်၊ သာညံ့ လျှောက်လတည်း။ ။

၂၆။ ။ သေနဂါ သေနာစကတိ၊ တထာ သေနပဂါ သေနာ၊
 ယုဒ္ဓါပဋိဂ္ဂဟာ သေနာ၊ ဘေဒါ နိဝတ္တနာ စေတိ၊
 သတ္တဓာ ယုဒ္ဓဝိဓယော။

ဥရော ကစ္ဆော ပသောစေတိ၊
 မဇ္ဈ ပိဋ္ဌိ ပဋိဂ္ဂဟော၊
 ကောဋိ မူလဗျူဟောစေတိ၊
 သတ္တဂံ ဗျူဟာ ဥစ္စရေ။
 ပါသာဒိက ဗျူဟောစေတိ၊
 မုဒိဂံ သမ ဒုက္ခကာ၊
 စင်္ကောဋက ဗျူဟောစေတိ၊
 ဂတိ သေနာ စတုဗ္ဗိဓာ။
 စန္ဒကာ ဗျူဟောစေတိ၊
 ပဘက်ရ ဗျူဟောတထာ၊
 ဒွိဓာ သေနပသက်မာ၊
 ဝိညေယျာ ဗျူဟာဝိညာနာ။

၁၊ ညှိုးပူပင်မှ (မန်း၊ဟံ)
 ၂၊ ခန့်ရည်ဆွေးသည် (ဦး)၊ ရန်ရည်တွေးသည် (မန်း)၊
 ခန့်ရေတွေးသည် (စွယ်)၊
 ၃၊ စက်ရှသောငြမ်း (မန်း၊ဟံ)

(ဤဂါထာဝယ် ပထမပါဒ၌ အက္ခရာ ခုနစ်လုံးသာ ရှိ၏။
“အဋ္ဌက္ခရပါဒ ”သာမဟုတ်၊ “သတ္တက္ခရပါဒ ”များလည်း ရှိသင့်
ရကား မပြင်သာချေ။ ပါဠိတော်တို့၌လည်း သတ္တက္ခရပါဒ ဂါထာ
အများအပြားပင် တွေ့ရှိရသည်။)

ဒွိဇာမိပေါး ဝါရိဝေဂေါ၊
ဥသဘော ဓနုကောပိစ၊
မကရော ဘုဇဂေါစေတိ၊
ဆဓာ သေနာ ယုဒ္ဓါ ဗျူဟာ။

နဒိစရံ ဝိစ္ဆိကဉ္စ၊
သကဋ္ဌံ မဇုဝတ္တနံ၊
ကေပါဒံ ဥဒ္ဓနဉ္စ၊
ဆဓာ သေနာ ပဋိဂ္ဂဟာ။

ဒွိဇာမိပေန သကဋ္ဌံ
ဥသဘောနစ ဥဒ္ဓနံ
နဒိစရံ ဝိစ္ဆိကဉ္စ၊
ဝါရိဝေဂေန ဘိန္နတိ။

ကေပါဒံ မကရေန၊
ဘုဇဂေန မဇုကရံ၊
ဓနုပက္ခေန ဝိညေယျံ၊
ဆဗ္ဗိမံ သေနဘောဒနံ။

“ မြင့်မို လက်ယာ၊ တောင်မျက်နှာထက်၊ နေဝါ ဆီမီး၊ ဖုန်း
တန်းကြီး၍၊ သမီး ကညာ၊ ရောက်စိမ့်ငှါဟု၊ အာဏာ မခြောင်း၊ မခြိမ်း
မောင်းလျက်၊ ထီးဆောင်း နန်းပိုင်၊ ကိုယ်စီဆိုင်သား၊ တနိုင်ငံခြား၊ ထိုမင်း
အားကို၊ နတ်များ နှိုးဆော်၊ ပင့်ချီခေါ် မှ၊ ထံတော် စက်အောက်၊ ဆက်လှာ
ရောက်၍၊ အားမြှောက် ချီပင့်၊ ကြံစတင့်သည်၊ လင်းပွင့် တန်ခိုး၊ ပြည့်
ထိပ်ခိုး၊ မှတ်ရိုး နည်းနာ၊ စစ်ရေးမှာမူ၊ အင်္ဂါတရပ်၊ စစ်ကပ် ထုံးမှ၊
စစ်ချီ ထုံးမျိုး၊ စစ်ထိုး ထုံးစံ၊ စစ်ခံ တချက်၊ စစ်ဖျက် တတန်၊ စစ်ပြန်
တခြား၊ ခုနစ်ပါးဟု၊ ကြောင်းလျား ဥဿ၊ အကျဉ်းစုံသည်၊ မှတ်ပုံ၊
မှတ်ဖွယ် စကားတည်း။ ။

၂၇။ ။ "တို့သို့ ဝိရင်၊ ဖန်ရောက္ခင်၊ ဖန်အင်္ဂါကာ၊ ခုခပ်ပါသူ၊
 ရှေ့ဖျား၊ စူးစူး။ ရှေ့၊ ခန့်ရည်၊ ရှေ့က တည်၍၊ ချီသည် ဖန်ကာ၊
 ဝမ်းပျား၊ ဝမ်းလျင်၊ ရင်တင် ဘယ်ဘက်၊ နောက်ဆုံးတင်၊ ခုခပ်တင်
 သွယ်ဝံ့။ ဝမ်းပုံးတင်၊ တိုင်းစုပြင်၊ မင်းရွှေ တင်၊ ဖန်အင် မှတ် ၊
 ဝမ်းရင်တင်၊ ဖန်အင်၊ ခုခပ်တင်၊ ဖန်ခံ တင်၊ တင်၊ တင်
 နောက်ပု၊ ဝမ်းကျောက်ကုန်ပု၊ အတည်ပြု၍၊ တရ နောက်ရံ၊ နောက်ခံ၊
 နောက်ကာ။ ဤသို့ ပြား၏။ ခုခပ်၊ ပုံခပ်၊ ဝမ်းကျင်၊ တင်၊ တင်
 လျှပ်တင်၊ လျှပ်တင်၊ ခုခပ် တင်၊ ခုခပ်၊ ခုခပ်၊ ခုခပ်၊ ခုခပ်၊ ခုခပ်၊
 ပတ်လည် ခင်းကျင်၊ မင်းအလယ်က၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊
 သော ဝမ်းခင်၊ တင်၊ တင် ပြီးပြင်၊ ခြင်္သေ့တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊
 သည်နှင့်၊ နှိုင်းချင့် တင်၊ မင်းရွှေ တင်၊ ချီသည် ဖန်ကာ၊ နောက်
 လားဟု၊ ခုခပ်၊ တင် ။ ဝမ်းရောထည် ။ ဝမ်းရော၊ အထင် အရှား
 တည်း။ ။

၂၈။ ။ "လေးပါး ခင်းကျင်၊ ဝမ်းချီခြင်းကား၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ရသား၊
 အသွား၊ အမှတ်၊ ပြာဘာဒ် တူစိုး၊ မုရိုးစည် နှစ်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊
 ပန်းတောင်း သဏ္ဍာန် ၊ ။ ရှားလှင်ကန်နှင့်၊ တူဟန် မသင်း၊ ဝမ်းချီခြင်း
 တည်း။ မင်း အလယ်ခင်၊ ဗိုလ်မြေ မကွဲ၊ လက်ဝဲ နံကာ၊ လက်ယာ နံကာ၊
 ဝမ်းအား ပေါင်း၍၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊ တင်၊
 ကုန်၊ စွမ်းအားဟန်ဖြင့်၊ ပျံ့စွန် ကြားကြား၊ သွားမည် အထောင်၊ ကုန်
 တောင်တည်း။ ရှေ့ အောင် နွားလား၊ သွားထု ဗိုလ်ဗိုလ်၊ အစဉ်လိုက်၊
 တိုက်သည်ဝမ်းကား၊ နွားပမာဏ၊ ဥသတတည်း။ ထိုမှ တင်၊ မကန်း
 ကွက်လား၊ ရှေ့ ဖျား တင်၊ လက်ဝဲ တင်၊ လက်ယာ တင်၊ ဤသို့ ပြု
 သည်၊ ဗိုလ်ထု ရှက်သန်း၊ ဝမ်းမကန်းတည်း။ ရှေ့ တင်၊ နောက်တိုက်၊ တင်
 လိုက်၍၊ တိုက်သည် တင်၊ လေးပြင်းဝမ်းတည်း။ တီရစ္စာန် မြေ၊ ပတ်မရွေ
 ပဲ၊ ဖြန့်ဖြေ ကျောကျော၊ စွမ်းငေါငေါဖြင့်၊ သွားသော ပုံယု၊ ထို့အတူ
 လျှင်၊ မင်းပူ ရှေ့ တင်၊ တိုက်သည် ဝမ်းကား၊ ဝမ်းမြေတူးတည်း။ ဝမ်း၊
 ဝမ်းလယ်၊ တင်စဉ်သွယ်၊ နောက်ဝယ် ဝိဝိ၊ ဝမ်းအား ဖိ၍၊ မငြိမသွေး၊

၁။ ဝမ်းဆင်ပုလ (ဦး၊ ဟံ)
 ၂။ မုရိုး စည်ယောင်၊ ပန်းတောင် သဏ္ဍာန် (မန်း)

ရေယဉ်ပြေးသို့၊ အရေ၊ ထောက်ဆ၊ တပ်မ မကွဲ၊ နောက်က ကဲလျက်၊
တိုက်ပွဲ စစ်ဆင်၊ ရေယဉ်သွင်သည်။ ၊စစ်အင်၊စစ်မှု ခြောက်ပါးတည်း။ ။

၂၉။ ။ “တနည်း စစ်ထိုး၊ ထုံးရိုး စိုက်စိုက်၊ ဆင်သိမ်းပိုက်အံ့။
လိမ်တိုက် မြေတွား၊ ကျားသွား ပမာ၊ ဟင်္သာ ပျံပဲ၊ ပိုက်စိပ် ဆွဲက၊
ပျားစွဲ တောင်ထွတ်၊ ပုခတ် ဆိုလေ၊ ခြင်္သေ့ သွားနင်း၊ ဖါးခုန်ဆင်း နှင့်၊
မယွင်း နှိုင်းချက်၊ ခြေပုန်း တက်သည်၊ စစ်မက် ချီသွား၊ ဆယ်ပါး တွက်ဆ၊
တနည်း ပြင်။ သကဋဗျူဟာ၊ ဆိုသည်မှာကား၊ တပ်တာ ပုယု၊ လှည်းဦး
တုသို့၊ စစ်သူကြီးတို့၊ လေးသီး၊လေးရပ်၊ စက်လေးချပ်သို့ ၊ လေးထပ်၊
လေးဝ ၊ ဤသို့ချမှ ၊ ရထဗျူဟာ၊ ပဒုမ္မာဟု၊ ရွှေကြော ပွင့်မှ ၊ တူသော
ပုကား၊ ပဒုမ္မဗျူဟာ၊ ဗိုလ်ပါ အပြည့်၊ စက်သွားလှည့်သို့၊ ဆင်သည့် မူလ၊
အဝန်းချမှ၊ စက္ကဗျူဟာ၊ စစ်ထိုးရာသည်။ ၊အင်္ဂါ၊ဤသို့ ကြောင်းလျား
တည်း။ ။

၃၀။ ။ “သူရဲကောင်းတို့၊ လက်စောင်း နှစ်ဖက်၊ ထက်၍ အားလှိုင်း၊
အလယ် ချိုင်းနှင့်၊ သည်တိုင်း ပုချ၊ ကင်းလက်မတည့်။ ထိုမှ တဆန်း၊
ရင်ဖေါင်တန်းသို့၊ ရှက်သန်း စည်းကြပ်၊ အညီ ကွပ်လျက်၊ တတပ်တက်
ကား၊ တတပ် စား၍၊ မသွား၊မဆုတ်၊ မယုတ်၊မတက်၊ မထွက်ရအောင်၊
အုပ်စည်းနှောင်မှု၊ ရင်ဖေါင်တန်းနှယ်၊ စစ်တသွယ်တည့်။ အလယ်၌မှ၊
ညံ့သောသူကို၊ ရွေးယူလေရွောင်း၊ ထားစုပေါင်းမှ၊ ကောင်းသည် သူရဲ၊
လက်ဝဲ၊ လက်ယာ၊ ရွှေ နောက် ကာ၍၊ ဗိုလ်ပါ ခြံရံ၊ အသက်နှံ လျက်၊
ခံသည် စစ်ကား၊ ပျား၏ လပို့၊ ထိုကဲ့သို့တည့်။ သုံးဖို့၊သုံးစု၊ ဗိုလ်ထု
ထားမြောက် ၊ စစ်ခုံလောက်တည့်။ နောက်က အမြဲ၊ တပ်မကဲ လျက်၊
လက်ဝဲ လက်ယာ၊ မြန်၊မာ သန်၊ကြမ်း၊ ထိတ်ထိတ် မှမ်းမျှ၊ ထောက်လှမ်း
တတည်း၊ ရွှေ စစ်သည်လည်း၊ စွမ်းရည်ပကား၊ ရွှေ က ထားမှ၊ အဖျား
ချွန်းလျက်၊ အစွန်းထွက်၍၊ ရဲမက် ခင်းကျင်း၊ လှည်းဦးကင်းတည့်။ သွား၊
နင်း မြေမှ၊ ကျီးခြေရာနှင့်၊ ပမာ ပု ထား၊ စစ်တပါးတည့်။ ပိုင်းခြား စီမံ၊
စစ်ထုံးစံသည်၊ စစ်ခံ ခြောက်စု၊ သီးခြားပြုရှင့်။ လှည်းဦးကင်းယောင်၊
စစ်ဆင်ဆောင်က၊ ဂဠုန်တောင်တပ်၊ တိုက်ဖျက် ညှပ်မှု၊ မရပ် ရွှေ၊ နောက်၊

၁၊ စစ်လေးချပ်သို့ (မန်း)
၂၊ လေးထပ်၊လေးဝ (မန်း)
၃၊ အစွန်းချမှ (ဦး)
၄၊ ဗိုလ်ထု အားမြောက် (ဦး၊ဟံ)

ပျက်စီး ဆောက်လိမ့်။ ခုံလောက် ပုံသွား။ သူ့ စစ်ထားက၊ နွားလား ရှေ့
 ဆောင်၊ တပ် နှင့် လှောင်လော့။ ရင်ဖေါင်တန်းတက်၊ ကင်းလက်ပတူ၊
 ဗိုလ်လူ တပ်စဉ်၊ သူက ယှဉ်မှု၊ ရေယဉ် စီးဆင်း၊ လေးပြင်း၊ မြေတူး၊
 ဤသုံးပါးပြင်၊ ခန့်ထား တိုက်လေ၊ ကျီးခြေ နှုန်းနှုန်း၊ သူက ပန်းမှု၊ မကန်း
 ကုန်သိ၊ တပ် ဆီးဆီ လော့။ ပျားလဖို့နယ်၊ ရွယ်၍ စားစား၊ သူက လွှား
 မှ၊ မြေတူး၊ လေးပြင်း၊ နှစ်နည်း ခင်းလော့။ ကြောင်းခြင်း ရုံးစည်း၊
 စစ်ဖျက်နည်းဟု၊ ဤလည်း သေခွေ မှတ်ရာဖွေသည် ၊ တထေ့စစ်မှု
 ထူးပြားတည်း။ ။

၃၁။ ။ “စစ်ပြန် လက္ခဏာ၊ တကြောင်းမှာကား၊ ဗိုလ်ပါ ရဲမက်၊
 စစ် မပျက်အောင်၊ အချက် မှတ်ပေး၊ မပြန်သေးသို့၊ အရေး ဖွယ်ရာ၊ တပ်
 တောင်တက်၊ ကောင်းစွာ ပြေပြစ်၊ အသစ် လုပ်ပြင်၊ စီရင်ပြီးမှ၊ ညဉ့်ည
 အခါ၊ မသိသာအောင်၊ စစ်ခွဲ တပါး၊ လမ်းသွား၊ လမ်းကူး၊ တွင်းကျင်း
 တူး၍၊ ငြောင့်ဆူး ခလုတ်၊ သစ်ငုတ် များစွာ၊ ဆီးခဲကာမှု၊ စစ်ခွဲ တနည်း၊
 ဆင်လည်း တသင်း၊ မြင်းလည်း တကြောင်း၊ သူရဲကောင်းတို့၊ ပုန်းအောင်
 ပြီးစေ၊ ဗိုလ်ခြေ ဖြောင့်စွာ” ၊ ပြန်ခဲ့လာသည်၊ စစ်ခွဲလည်းကောင်း၊ သူရဲ
 ပေါင်းတို့၊ တိမ်းစောင်းမသာ၊ အာဏာ ဖိဆန်၊ ခရီးလွန်မှ၊ မပြန်ဝံ့သည်၊
 ရည်၍ တပ်မ၊ နောက်က မင်းနေ၊ ဗိုလ်ခြေဆင်၊ မြင်း၊ မပြင်း မစွမ်း၊
 ဝန်ထမ်းတို့အား၊ ရှေ့ကထား၍၊ မပြား သိမ်းအုပ်၊ စည်းချုပ် သေချာ ၊
 ထွက်ခဲ့လာသား၊ စစ်ခွဲ တတန်၊ လေးရပ်မှန်သည် ၊ စစ်ပြန်၊ မှတ်ဖွယ်
 တခြားတည်း။ ။

၃၂။ ။ “ဤသို့ ထင်ရှား၊ နည်းနာများတွင်၊ နွားလား မည်ရာ၊
 ဥသတသို့၊ ပုံချနှိုင်းလျော်၊ ကိုယ်တော် ရှေ့ အုပ်၊ ကျွန်ုပ် ရှေ့ တည်၊ စစ်
 သည် စည်းဝေး၊ သူရဲ ရွေးမှ၊ မလေး၊ မထိ၊ ညီညီ၊ ညွတ်ညွတ်၊ ရွတ်ရွတ်၊
 ချဲ့ချဲ့ ၊ ထိုးပစ် နှံ့လျက်၊ အရှံ့ ပါအောင်၊ မရှောင် မတင်း၊ ဖိစီးနင်းမှ၊
 သူ မင်းကို ရွယ်၊ ညာ၊ ယယ် ဝန်းရှက်၊ တိုက်လှန်ဖျက်ကာ၊ စစ်မျက်နှာ ညှိုး၊
 တပ်မ၊ ကျိုးမှု၊ တပ်မျိုးမခံ၊ တပ်ရဲ၊ တပ်သိမ်၊ မငြိမ်၊ မသက်၊ တပ်လုံး ပျက်
 ၍၊ မခက်၊ မခဲ၊ အောင်မြင်စေလိမ့်။ စစ်ပွဲ၊ စစ်ရေး၊ စစ်ဆေးနှေးသော်၊ ၊
 ကြံတွေး၊ ကြံဆ ထင်သတည်း။ ။

၁၊ ပုန်းအောင်းဝေပြီး၊ ဗိုလ်ထီး၊ ဖြောင့်စွာ (မန်း)
 ၂၊ မပြား သိမ်းထုပ်၊ စဉ်အုပ် သေချာ (မန်း)

၃၃။ ။ “သို့ပင်ဖြစ်လည်း၊ သူ့စစ်သည် နီး၊ ကပ်ကပ်၍၊ ခရီး ဝမ်း
 စဉ်း၊ ခဲယဉ်း ဆက်လွယ်၊ ကျဉ်း၊ ကျယ် တို့၊ ရှည်၊ အတည်တည်၊ ခြေတည်
 ကာလ၊ ကြပ်မ တီထွင်၊ စီရင်ရမည်၊ ဖြစ်အောင်သည်ကတည်း၊ ပြုပြင်၍၊
 ရွာ၊ ခွါခွဲ ရက်ရက်၊ အားအန် တက်လျက်၊ သူ့ပုံမက်များ၊ သူ့အားအားတို့၊
 တိုင်းကား ပြည်စွန့်၊ ခရီးလွန်မ၊ အားခွန် မလျားမည်၊ ရှည်၍ အကြံ အဟိ
 ခံကာ နိုင်ငံတော်သား၊ လန့်ကြား မနေ၊ ပြည်တံတော့ ။ တာတူ ကြောင်း
 ခြင်း၊ မည်သည့်မင်း၏၊ ပိုင်တွင်း ခြားနား၊ ရောက်လျာဠာမက ။ ဗုဒ္ဓအား
 ကြပ်ကြပ်၊ ဘယ်မင်းတပ်နှင့်၊ ဘယ်ရပ်၊ ဘယ်မြေ၊ အောင်ဘုရားက၊ ခန်း
 နေ စဉ်ဆက်၊ ဆင်းသက် မဆုံး၊ ပြောထုံး၊ ပြောလေ၊ ပြော၍ ဆက်ညွှန်
 ကမ္ဘာခန်းလည်း၊ ဥဒါန်း မကျေ၊ သတင်းဝေစိမ့်၊ ရွာပေ၊ ဆေးနေ့၊ ကြံဆ၊
 တွေးသော်၊ ။ အရေး၊ ကြံသို့ မြင်သတည်း။ ။

၃၄။ ။ “ကြံသို့ စေ့ရေ၊ ဖြစ်သောထွေကြောင့်၊ မြေ၊ ရေ အတွင်း၊
 သူက မင်းကို၊ မချင်း၊ မဝင်၊ ပါစေချင်တည့်။ သင်၏ နိုင်ငံ၊ ပိုင်းပုံ ခြားသီး၊
 တပ်နှင့် ဆီးလော့။ ခရီး ချရပ် ။ နှစ်တပ် ဖက်ပြိုင်၊ နှစ်နိုင်ငံနား၊ နှစ်ပါး
 ရဲစွမ်း၊ အရည်စမ်းအံ့။ မှာတမ်း၊ စာခွေ ။ တမန်စေ၍၊ ပုံသေ ကြောင်း
 ရာ ။ ပြီးသောခါမှ၊ မြို့ရွာ၊ ကျေးလက်၊ စုရုံးထွက်၍၊ ရဲမက် ပေါင်းမြောက်၊
 တကျိပ်ယောက်မှ၊ တယောက်တည်း အပ်၊ အကြပ် တသီး၊ တင်တံ့ပြီးမှ၊
 အကြီး ရွေးယူ၊ တကျိပ် လူတွင်၊ အုပ်သူ အမတ်၊ တယောက် မှတ်၍၊ အမတ်
 ဆယ်ဦး၊ တတပ်မှူးတည့်။ တပ်မှူး ဆယ်ကို၊ ဗိုလ် တဗိုလ်တည့်။ ဆယ်ဗိုလ်
 တွင် ချုပ် ။ နတ်ရှင်အုပ်မှ၊ မလှုပ်၊ မရွား၊ သို့ခန့်ထား၍ ။ ။ ချီသွား၊
 လုပ်ကြံ ချင်သတည်း။ ။

၃၅။ ။ “ထို့ကြောင့် မင်းကောင်း၊ နားတော်ညောင်းလော့။ အ
 ကြောင်း၊ အရေး၊ အတွေး၊ အခေါ်၊ အမြော်၊ အမြင်၊ ဆင်ခြင်၊ လိမ္မာ၊ ပညာ၊
 အတတ်၊ အမတ် နှင့် မင်း၊ ညီညွတ်ခြင်းကို၊ ရန်တင်း ဘယ်က၊ ရန်စ မငြိမ်၊
 တိုက်လည်း နှိမ်အံ့ ။ ။ စိုးရိမ်၊ နှောင့်တော် မမူနှင့်။ ။

-
- ၁၊ ပြည်တ မွေအံ့ (မန်း)
  - ၂၊ ရောက်လျာမှားက (မန်း)
  - ၃၊ ခရီးချီရပ် (မန်း)
  - ၄၊ မှာတမ်း စာခွေ (မန်း)
  - ၅၊ ပုံသေ ကြောင်းခြာ (မန်း)
  - ၆၊ ဆယ်ဗိုလ် တင်ချုပ် (မန်း)
  - ၇၊ ထိုက်လှန်နှိမ်အံ့ (မန်း)

၃၆။ ။ “ဟာတူးလျှင်၊ လက်ဦး ယခု၊ စစ်ရေးပြု၍၊ ရဲစု၊ ရဲခွင့်၊
 ရဲသင့်၊ ရဲခိုန်၊ ရဲခိုန်၊ ပြင်းထန်၊ ရဲသန်၊ ရဲတုန်၊ ရဲဘက်ဟုန်းလည်း၊ ပြိုင်နှုန်း
 မတန်၊ ပေါက်ကျော် မြန်သို့၊ ရဲမာန် ရဲသစ်၊ ထွက်စ ဖြစ်၍၊ ပေါင်းစစ်သည်
 ပုံ၊ ရဲခုံ တည်ပ၊ ရဲစ ရှိခိုက်၊ လုပ်ကြံလိုက်ကာ၊ မြိုက်မြိုက် ကျေမွ၊ ချက်ခြင်း
 ရလိမ့်။ နေ့လ ကြာဝေး၊ တာရှည် သွေး၍ ။ ။ အရေး၊ စောင့်တော်
 မယူနှင့်။ ။”

၃၇။ ။ နန္ဒီသေန၊ မတ်လှ ကျော်ချီး၊ မတ်ခေါင်ကြီးက၊ ထုံးမှီး
 စကား၊ လျှောက်သည်များကို၊ ရွှေနား ညွတ်ယူ၊ ကြည်ဖြူ မြတ်လေး၊
 အခွင့်ပေး၍၊ “အရေးနှင့် စပ်၊ သင့်ကို အပ်၏။ ကြပ်ကြပ်၊ စိစိ၊ စီရင်ဘိ” ဟု၊
 ပီပတိ မင်းကျော်၊ နှင်းလသော်လျှင်၊ ထင်ပေါ် တေဇ၊ တလိဂ်သို့၊ ချမ်းမြ၊
 သာကြည်၊ စေလိုက်သည်ကား၊ “နှစ်ပြည် အကြား၊ မြို့ရွာများက၊ ရထား
 ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွန်၊ သင်း ဗိုလ်ခြေ၊ အုပ်တွေ အသင့်၊ နေပါနှင့်တော့။ ရက်မြင့်
 မကွာ၊ ရွယ်ကြာ မငဲ့၊ ချီလာအံ့” ဟု၊ ချီပျံ့ နာသာ ။ ။ အရာရာကို ။ ။
 မှာစာ၊ တန်တား စေသတည်း။ ။

၃၈။ ။ တိုင်း ကလိဂ်၊ ပိုင်သ၊ အုပ်စိုး၊ ထွတ်နန်းရိုးကား၊ စစ်ထိုး
 ချင်စွာ၊ ဝါသနာကြောင့်၊ မှာစာ တန်တား၊ ရောက်သည်များကို၊ ကြား၊ က
 ဟုံးစုံး၊ လက်ရုံး တန်းဆိုင်၊ “စစ်ပြိုင်ဘက် မျှော်၊ နေပါသော်လည်း၊ ပြိုင်
 ဘော် ထွက်ခဲ၊ ကြာမြင့်မြဲ၏။ စစ်ပွဲ မရှည်၊ တွေ့တော့မည်” ဟု၊ သံရည်
 ကြားကြား၊ ပြော၊ ကြုံးဝါး၍၊ ပိုင်းခြား မြေစပ်၊ သူ တိုင်းရပ်သို့၊ ရွှေတပ်
 ချီသွား၊ ရဲမက်များကို၊ ဆီးတား သိမ်းခေါ်၊ ဆိုင်ရာ ဆော်၍ ။ ။ တပ်
 တော်၊ သိမ်းချုံး လေသတည်း။ ။

၃၉။ ။ “နှစ်ပြည် အကြား၊ နိုင်ငံများတွင်၊ နှစ်ပါးမင်း ကို၊ နှစ်ဗိုလ်
 ဆိုင်ရပ်၊ နှစ်တပ် ပေါင်းဆိုင်၊ နှစ်ဦး ပြိုင်အံ့။ သူ နိုင်ငံတွင်း၊ မချင်းနင်းနှင့်။
 ဆင်၊ မြင်း ရထား၊ ရဲမက်များကို၊ ပိုက်ဖြား ဖြည့်တင်း၊ ဆုံးမခြင်းဖြင့်၊
 မယွင်း မခွ၊ စီရင်ကြ” ဟု၊ ပြသ သေချာ၊ အကြပ် မှာလျက်၊ အောင်ခါ
 နိုးပြီ၊ သောသော ညီ၍ ။ ။ မချီ၊ ဆိုင်းငံ့ နေသတည်း။ ။

၄၀။ ။ အဿကရာဇာ၊ စောမဟာလည်း၊ ရတနာ သုံးပါး၊ ရှိညွတ်
 တွားလျက်၊ ဆ၊ ပွား လေးမြတ်၊ ပြည်စောင့်နတ်အား၊ စွဲမှတ် သီးသီး၊ ပူဇော်

၁။ ချီပျံ့ သာယာ (ဟံ) ၂။ သောင်းသောင်း ညီ၍ (မန်း၊ ဟံ)

ပြုံးပျ၊ ကောင်းချီးကျော်ညီ* ၊ တပ်တော်ချီအံ့။ အစိ၊ အရင်၊ မြင်း၊ ဆင်
အများ။ ရတနာ၊ တတည်း၊ ခြေသည် ရဲမက် ၊ လက်နက် ခား၊ လှံ ၊ ဝန်းရံ
လှည့်ပတ်၊ သေနတ် အမြောက်၊ ရွှေ၊ နောက် နေပြုံး၊ လက်ဝဲ နေရာ၊ လက်
ယာ နေရာ။ ရုံးရုံး စည်းစည်း* ၊ တာ၊ ကမ္ဘာ၊ ဖြင့်၊ အုန်းလည်း ညွှန်ပေါ်၊
ကံ့ကော် ညွှန်ပြုံး၊ နေဇာ ညွှန်ထွား၊ ချား ညွှန်ဝေ၊ သပြေ၊ သီး၊ ဒန်း၊
ညွှန်လန်းလန်းတည်း။ ပန်း ခုနစ်မြိတ်၊ ပရိတ်တော်ရေ၊ ငှေဝေ၊ ပန်ဆင်၊
နိမိတ်ငင်လျက်၊ ရက်၊ မင်္ဂလာ၊ အောင်ခါထုံးစံ၊ အောင်သံ ကြွေးကြော်၊
ပေါင်းညှိဆော်သည်။ ၊ တပ်တော်၊ ချီအံ့ ခင်းသည်တည်း။ ။

၄၁။ ။ ငှေဝေဟု၊ စွယ်ချွန် မြမြ၊ ဆင်နာဂထက်၊ မာယ ရွှေ
ပောက်၊ မြင့်ပိုညွှောက်မှ၊ တောက်သည့်မီးတူ၊ ဖုန်းညွှန်လူလျက်* ၊ ရန်
အသုရာ၊ တိုက်ဖက်ရှာသို့၊ ရတနာ မာတင်၊ မုန်ကျော်ဆင်ထက်၊ သက်တင်
ယိုးနီး* ၊ ကိုယ်တော် စီး၍၊ ကြီးကြီး၊ ငယ်ငယ်၊ ရွယ်ရွယ်၊ လတ်လတ်၊ မူး
နှင့် မတ်တို့၊ လျှောက်ပတ် သင့်စွာ၊ ဗိုလ်ပါ ရဲမက်၊ ဝန်းရှက် အပြည့်၊ ခြံရံ
လှည့်လျက်၊ မင်း၏ ကြက်သရေ၊ တိုးတက်ထွေသည်။ ၊ တက်နေ၊ ငှေဝေ
သို့ လင်းသည်တည်း။ ။

၄၂။ ။ ဂဏန်း ထူးခြား၊ ဟူးဇားသည်လည်း၊ စနည်း အခေါင်၊
တပေါင် သိုက်ညီ၊ တပ်တော်ချီက၊ နန္ဒိသေန၊ မတ်လှ ကျော်ခေါင်၊ မတ်
မျှားနေောင်လျှင်* ၊ ဆောင်ယောင် တင့်တယ်၊ နောက်တော် ဆွယ်လျက်၊
မိုးလယ် ရှက်ကူး၊ လထွန်းမြူးသော်* ၊ သောက်ရှူးကြယ်ရောင်၊ ကြယ်
မျှားဘောင်တင်၊ အခေါင်စံထိ* ၊ နှိုင်းတရိုလျှင်၊ မတ်ကြီးဖွယ်ရာ၊ လက္ခ
ဏာဖြင့်၊ အင်္ဂါ ဆန်းကြယ်၊ ဗိုလ်မျှားလယ်နှိုက်၊ တင့်တယ် စမှတ်၊ ထူး
လျှောက်ပတ်၍၊ အမတ် နှင့် မင်း၊ တော်လေခြင်းဟု၊ ပြောတင်း၊ ပြောပါ
ပြောကြ ကိုယ်စီ၊ လက်အုပ် ချီလျက်၊ အောင်ပြီ သေခွေ၊ ကြားလွယ်စေဟု၊
ညောင်ရေ သွန်းလောင်း။ ဆုတောင်း ဆုယူ၊ ရွှေပြည်သူတို့၊ တူရူ ဦးခိုက်၊
ပြောက်ကြလိုက်၏။ ထောင်၊ စိုက် အောင်လံ၊ မိုးဖျားလျှ မျှ၊ အောင်သံ

၁၊ ကောင်းချီးကျော်ညီ (မန်း)	၂၊ နေသည် ရဲဘက် (မန်း)
ကျော်ချီးကျော်ညီ (ဦး)	၃၊ လက်ရုံး စည်းစည်း (မန်း)
၄၊ ဖုန်းညွှန်လူလျှင် (ဦး)	၅၊ သက်တင် ရိုးနီး (မန်း)
၆၊ မတ်မျှားနေောင်လည်း (ဦး၊ မန်း၊ ဟံ)	၇၊ လက္ခန္ဓာမြူးသော် (ဆုံ)
၈၊ ထခေါင်စံထိ (မြန်)	

ကြော်ကြော်၊ အောင်စည်ပေး၍၊ အောင်ရေး သေခွေ၊ နိမိတ်ဝေသည်။ ၊
အောင်မြေ့၊ အောင်တပ် နင်းသည်တည်း။ ။

၄၃။ ။ တပ်တော်ချီမြောက် ၊ အောင်တပ်ထောက်ကာ၊ ဝန်ချောက်
ကျော်ချီး၊ အမတ်ကြီးလျှင်၊ ထုံးတမ်း၊ နည်းနာ၊ အပြာဖြာဖြင့်၊ ဗိုလ်ပါ
အများ၊ ကြီးထူးအားကို ၊ ၊ ခန့်ထား၊ ဆုံးမ ဆိုလတည်း။ ။

၄၄။ ။ “အတပ်တပ်တွင်၊ ကြီးကြပ် အမြဲ၊ စစ်ကဲ၊ နာခံ၊ ကောင်းကြံ
အထူး၊ တပ်မှူး၊ တပ်ချုပ်၊ တပ်အုပ်၊ တပ်ခေါင်း၊ တပ်ပေါင်း၊ ရွာရွေး၊
စာရေး၊ စာချီ၊ ကိုယ်စီ၊ ကိုယ်ငါ၊ စံပ ခင်းကျင်း၊ စာရင်းတော်ယူ၊ ခန့်တော်
မူ၍၊ မြွေမြွေ မပြွမ်း၊ စိတ်သာဝမ်းဖြင့်၊ မှုထမ်းကြမည်၊ အားသံရည်သည်၊
စစ်သည်တော်ပေါင်း၊ သူရဲကောင်းတို့၊ ၊ အကြောင်း ဆွေးနွေး၊ နာဘိ
သေးလော့။ မြို့ကျေး ရွာသီး၊ ခရီး တခွင်၊ ဥစ္စာရှင်က ၊ ၊ ကြည်လင်
မြတ်လေး၊ မပေး မစွန့်၊ သစ်ညှန် တခက်၊ ဟင်းရွက် တနွယ်၊ သက်ကယ်
တပျစ်၊ ဝါးတဆစ်မျှ၊ သူ့ပစ္စည်းအား၊ မပြစ်မှားနှင့်။ လမ်းသွား၊ လမ်းကူး၊
တပ်တော်ဦးသို့၊ ဟင်းခူး၊ ထင်းခွေ၊ မိုး၊ ရေ ခပ်၊ ငင်၊ မြင်း၊ ဆင် ထိန်း၊
ကျောင်း၊ မပြောင်း မထွက်၊ အသက် အသံ၊ ဆိတ်ညံကြစေ၊ သေခွေ ပတ်
ချုပ်၊ ဆိုင်ရာ အုပ်လျက်၊ မလွပ် မယိုင်၊ စိတ်ကြံ့ ခိုင်၍၊ ၊ နိုင်နိုင်၊ ဆုံးမ
ကွပ်လေတည်း။ ။

၄၅။ ။ “ယနေ့မှစ၊ တပ်ချသော့ခါ၊ တပ်တောင်တာကို၊ သေချာ
ကိစ္စ၊ လုပ်ပြီးမှလျှင်၊ ကြီးက တန်ဆာ၊ မြင်းမှ ကွာစေ ၊ ၊ ရေးရာ ပြွမ်း
ပြွမ်း၊ စိတ်သာဝမ်းဖြင့်၊ ထုံးတမ်း နှိုင်းရှည့်၊ ရိပ်ခြည်ကြည့်လျက်၊ အလှည့်
သင့်ငြား၊ ကင်းစောင့်ထားမှ ၊ ၊ ကင်းသား ကင်းစေ၊ ကင်းနေ မမြဲ၊ အစွဲမ
ငြိမ်၊ သုံးကြိမ် ပြောင်းလဲ၊ သုံးကွဲ နေရာ၊ သုံးခါ လဲ၍၊ သုံးလည် ရွှေမှ ၊ ၊ စေ
စေ ငုငု၊ သုံးထွေပြုလျက်၊ သုံးစု ထားသော်၊ အရေး တော်အောင် ၊ ၊ စုတ်
ခေါ်သံ ကြား၊ မပါး မထူ၊ ကင်းသားလူနှင့်၊ တစုမှ ဆူး၊ ကင်းဦးကား မီး၊
ရွှေက ဆီးလော့။ ရန်နိုး ရန်ဝေး၊ အရေး ကြောင်းလမ်း၊ စူးစမ်း သိပြီး၊

၁၊ တပ်တော်ချမြောက် (မြန်၊ ဟံ) ၂၊ ကြီးသူအားကို (ဦး)
၃၊ ဦးစွာရှင်က (မြန်) ၄၊ မြင်းက ကွာစေ (မြန်)
၅၊ ကင်းစောင့်ထားမှ (ဦး) ၆၊ သုံးလည် ရွှေမှ (ဦး၊ မြန်-တွင် မပါ)
၇၊ အရေး တော်အောင် (ဦး မြန်-တွင် မပါ)

သူ့ရန် နိုးကာ၊ ကင်းဆီး တို့စေ၊ ရန်ဝေးလေမူ၊ ကင်းနေကင်းသား၊ ကင်း
ရှည်ထားလော့။ စကား နှုတ်ပေါက်၊ ရှိတိုင်းဖောက်၍ ၊ တယောက် တခွန်း၊
အစွန်း အနား၊ ကွဲပြား ထွေထွေ၊ မများစေနှင့် ၊ ။ မင်းကေရင်၊ အရေး
ဖြစ်၍၊ စစ်ဘုပ် စစ်ကြပ်၊ ခန့်အပ်သည့်တိုင်း၊ မဆိုင်း တည်တံ့၊ ကြံ့ကြံ့၊
ခိုင်ခိုင်၊ အုပ်နက်ဆိုင်ကို၊ ၊ ပိုင်ပိုင်၊ ထုံးပြ ကြပ်စေတည်း။ ။

၄၆။ ။ “အမြောက် သေနတ်၊ စွဲမှတ် လှံ၊ ဓား၊ လေး၊ မြား ခပင်း၊
ဆင်၊ မြင်း ကြိုး၊ လွန်၊ သံချွန်၊ မယ်န၊ ဓားမ၊ ပေါက်ဆိန်၊ အချိန် ရေတိုက်၊
ရဲမက် လူသူ၊ မေးမြူ စိစစ်၊ မလစ်၊ မဟင်း၊ ခန့်ထားရင်းက၊ မယွင်း စုံလင် ၊
မြင်း၊ ဆင် ခပဲ၊ ကြိုးလွန်ဆွဲလည်း၊ မြဲမြဲ မြဲမြဲ၊ ဓား၊ လှံ ကိုယ်ပါး၊ မပြတ်
ထား၍၊ နိုးကြားကြစေ၊ အနေ၊ အသွား၊ အထား၊ အသို၊ အခို၊ အရပ်၊
တတပ်က ပေါင်း၊ တတပ် ပြောင်းလည်း ၊ အကြောင်း စေ့ငု၊ လုံ့လပြု၍၊
ညဉ့်မူ၊ နေ့ရာ၊ မြဲစွာ လုံခြုံ၊ ကြစေတုံလော့။ တပ်ပုံ၊ တပ်တာ၊ တပ်ခွဲ၊ တပ်
သွား၊ တပ်နား၊ တပ်နေ၊ မှန်စေ အသင့်၊ မှတ်စာနှင့်တည့်။ အခွင့်ရေးပိုင် ၊
အဆိုင်ဆိုင်ကို၊ ၊ မြိုင်မြိုင်၊ ရုံးချ ရပ်နေတည်း။ ။

၄၇။ ။ “ဘိန်း၊ ဘင်း ကဇော်၊ လှော်ဇာ ခေါင်သက်၊ အရက်
တတည်၊ ထန်းရည် စိမ်ဆေး ၊ ဆိုရေး များစွာ၊ သုရာမေရယ၊ ယစ်ဝ
သေစာ၊ ကျင့်ယုတ်မာကို၊ ဆိုင်ရာ ကံမြစ် ၊ စစ်စစ် ကြောကြော၊ ပြော၊
ဟော ပြသ၊ နေ့ည စည်းရုံး၊ ရဲမက်လုံးကို၊ ၊ မသုံး၊ မစွဲ ကြစေနှင့်။ ။”

၄၈။ ။ “တိုက်လည်း ပြိုးပြိုး၊ ထိုးလည်း ရုတ်ရုတ်၊ ဆုတ်လည်း ညီညီ၊
ချီလည်း ကြွကြွ၊ ချလည်း ကြပ်ကြပ်၊ ရပ်လည်း မှန်မှန်၊ ပြန်လည်း စိုက်စိုက်၊
စစ်တိုက် ပီပီ၊ စစ်ချီ၊ စစ်သွား၊ ဖြစ်သောအားကြောင့်၊ ထူးပြား မစိုး၊
မညှိုး မနှမ်း၊ တဝမ်းတည်း ဖွား၊ လူ့ အလားသို့၊ တပါး မရွယ် ၊ ဥပါယ် မခို၊
မယို မဖိတ်၊ တစိတ်တည်း ကျုံး၊ တချာ ရုံး၍၊ ၊ နှလုံး၊ မကွဲ ကြစေနှင့်။ ။

၁၊ ရှိတိုင်းကောက်၍ (မန်း) ၂၊ မပြားစေနှင့် (မြန်)
၃၊ မယွင်း စုံလင် (ဦး၊ မူထွင် မပါ)
၄၊ တတပ်က ပြောင်း၊ တတပ် ပေါင်းလည်း (မြန်)
၅၊ အခွင့်ရန်ပိုင် (ဦး၊ မန်း)၊ အခွင့်ရပိုင် (မြန်)
၆၊ ထန်းရည် ပင်ဆေး (ဦး)၊ ထန်းရည် ဘင်းဆေး (မန်း)
၇၊ ဆိုင်ရာက မြစ် (ဦး) ၈၊ တပါးတည်း ရွယ် (ဦး)

၄၉။ ။ “ ဝိလိပုဒ် ။ အဘာ၊ စစ်ကဲမှာလျှင်၊ တည်ရာ ကြွင်းပဲ့၊
 ကြောက်တုန်လဲလော့။ စစ်ကဲ အဘာ၊ တပ်မှူးမှာလျှင်၊ သေချာ စေ့ငှ၊
 စွဲမှတ်စလော့။ တပ်မှူး ။ အဘာ၊ အကြပ်မှာလျှင်၊ ညီညာ နှလုံး၊ ယူ၍
 ကျုံးသို့၊ အရုံးမခွဲ ကြစေနှင့် ။ ”

၅၀။ ။ တနည်း တနည်း၊ စာကမ္ပည်းနှင့်၊ ရုံးစည်းတုံပြီး၊ မတ်ခေါင်
 ကြီးက၊ ထုံးတီး ဆွေးနွေး ၊ ကိုယ်ရေးမင်းပွ၊ အနု၊ အရင့်၊ အခွင့်၊ အလမ်း၊
 မြော်စူးစမ်း၍၊ ရွက်ထမ်းစိမ့်ငှ၊ ဆုံးမခါနွှက်၊ ဝိလိပါ တသင်း၊ ဆိုကြခြင်း
 ကား၊ “ သတင်း ပညာ၊ ဝှန်ဝါ ထန်ခိုး၊ မျိုးရိုး စုံညီ၊ နန္ဒီသေနေ၊ ဂုဏ် မြင့်
 မှီ၊ မတ်ဝိဒိရ်ကို၊ ငါ့ကိုယ်ထော်တူ၊ မှတ်ကြယူ၍၊ ဝိလိလူ အများ၊ ခန့်ထား
 သမျှ၊ ထမ်းရွက်ကြ ဟု၊ မြွက်ဟ ထုတ်ဖော်၊ အမိန့်တော်ကို၊ ထိပ်ပေါ် ဦးချ၊
 ခံစေရခွင့်။ ကာလ ထောက်ရွ၊ စစ်မှ အလျောက်၊ အရေးရောက်က၊ မ
 ထောက် မညွှာ၊ မျက်နှာ မရည်၊ တည်ကြည် လျှောက်ပတ်၊ စီရင်တတ်” ဟု၊
 စွဲမှတ် နေည၊ ပြောကြ တီးတုံး၊ တရုံးရုံးသည် ။ ။ တပ်လုံး၊ သိမ့်သိမ့်
 တုန်သတည်း။ ။

၅၁။ ။ “ တို့ မှထမ်းများ၊ ရဲမက်အားကို၊ လက်ဝါးပြင်ထက်၊ တင်
 လျက် မြဲမှတ်၊ မှတ်မတတ်လျှင်၊ မြတ်မြတ်၊ လေးလေး၊ မေးမေး၊ မြန်းမြန်း၊
 လန်းလန်း၊ ရွင် ရွင်၊ ကြင်ကြင်၊ နာနာ၊ သဘောလာလျက်၊ ရေးရာ ပဲ့ပြင်၊
 သွန်သင် ပြသ၊ ဆုံးမ သေခွေ၊ နည်းပြပေရှင့်။ ဣန္ဒြေ တည်တံ့၊ နူးညံ့ မွေ့
 သိမ်၊ ငြိမ်ဆိမ်လှတံ့၊ မြတ်ယုဂ်နှင့်၊ သတ္တိ စွမ်းဟုန်၊ ကြီးသောဂုဏ်မူ၊ မကုန်
 အံ့ရာ၊ ဖြစ်ခဲစွာ” ဟု၊ ဝမ်းသာ ရွင်ပျ၊ နှစ်သက်ကြသည် ။ ။ ပြောပ၊
 ချီးမွမ်း ကုန်သတည်း။ ။

၅၂။ ။ “ ဖိုးထိုက် စားထိုက်၊ အလိုက် ကိုယ်စီ၊ အင်းကျီ ပုဆိုး၊
 ထည်မျိုး ရွှေငွေ၊ ထွေထွေ ကျောက်သံ၊ တင်စံ ဆုလပ်၊ ဆင့်၊ ထပ် ဝေ၊ ငှ ၊
 ယူနှင့်ကြတော့။ လုံ့လ တိုးပွား၊ စွန့်စား ဦးလည်၊ ထမ်းရမည်တည့်။ ထမ်း
 ရည်ရှိက၊ မြို့၊ ပြ၊ ရွာ၊ ပြည်၊ မည်ရည် ဆောင်ရွက်၊ တိုးတက်အောင်သာ၊
 အရှင်မှာလျှင်၊ ကောင်းစွာ ရည်ငံ၊ သနားခံ၍၊ အကြံ ရှာရွေး၊ ငါလျှင်
 ပေးအံ့။ ” မျမ်းအေး သာယာ၊ မိန့်လိုက်မှာရှင့်။ ဝိလိပါ သောင်းသောင်း။

၁၊ တရုံးမကွဲ ကြစေနှင့် (ဦး) ၂၊ ထုံးဖိုး ဆွေးနွေး (မြန်)
 ၃၊ ဆင်၊ တပ် ဝေ၊ ငှ (ဆုံ) တင့်အပ် ဝေ၊ ငှ (မြန်)

ကြီး၊ ငယ်ပေါင်းတို့၊ အုပ်ခေါင်း၊ အုပ်ကြပ်၊ ဆိုင်ရာတပ်ဝယ်၊ မလပ် နေ့ရက်၊
အရှက်ရှက်တိ '၊ ရဲမက်သာသာ၊ တန်ဆာ ဝတ်စား၊ ဒိုင်း၊ လွှား၊ ကာ က၊
ရွှင်ပျ စည်းဝေး၊ ဆော်ညိုသွေးသည်၊ ၊ ဟန်ရေး၊ မြူးကြဲ ခုန်သတည်း။ ။

၅၃။ ။ သူရဲ သူဇာန်၊ ရဲမက်တို့အား၊ စကား ထုတ်ဖော်၊ ဆိုပြီးသော်
လျှင်၊ မြို့တော်စောင့်သား '၊ မူးမတ်များကို၊ ကြောင်းလျှား သီးသီး၊
မတ်ကြီး ပီပီ၊ ရွေးထုံးမှီ၍၊ ၊ နန္ဒိသေန ဆိုလတည်း။ ။

၅၄။ ။ “အရှင် မိန့်မြွက်၊ တင်၊ ရွက် မချာ၊ ကြည်သဒ္ဓါ၍၊ အရာ
အလှူး၊ မြင့်ချီးကျူးလှက်၊ ကျေးဇူး သစ္စာ၊ စောင့်သိစွာလျှင်၊ မင်းရာ
မင်းရေး၊ အတွေး အခေါ်၊ အမြော်အမြင်၊ ဆင်ခြင် သတိ၊ သိရိ သရေ
စောင့်နေ ထည်ကြား၊ လေးပါး ဂတိ၊ ကဝိလက္ခဏာ၊ ဂုဏ်ပညာဖြင့်၊ လုံ
စွာ မယွင်း၊ ကြောင်းခြင်း ဤသို့၊ ဂုဏ်ရည်တို့ကြောင့်၊ ရွှေမြို့ ရွှေပြည်၊
စောင့်ရမည်ဟု၊ ယုံကြည် ရွေးယူ၊ ခန့်တော်မူသည် ၊ ၊ လိုက်ဆု၊ ကျော်
သောင်း၊ အမတ်ကောင်းတို့၊ ၊ အကြောင်း ကုန်စင်၊ နာစေချင်၏။ လွက်
ဝင် သွားလား၊ မြို့တံခါးနှင့်၊ ခန့်ထား မချို ၊ ကင်း၊ ကူးတို့သို့၊ ကူးပို့ ထောက်
လှာ၊ သူများစွာကို၊ မြို့ရွာ၊ ရပ်၊ ပြည်၊ လှည့်လည် စကား၊ ရဲမက်များဟု '၊
တပ်သွား၊ တပ်ပြန်၊ စင်စစ်မှန်လည်း၊ ယုံတန်၊ ယုံလောက်၊ ယုံထောက်
ပေစွာ '၊ စွဲမပါကာ၊ မှုထု သေခွေ '၊ ချုပ်ထားစေလော့။ မသွေ မခိုင်း။
တုံ့မဆိုင်းသည်။ ၊ သည့်တိုင်း၊ စီရင် ကြလေလော့။ ။

၅၅။ ။ “ရွှေစက်ချီရာ၊ မှုထမ်းပါသည်၊ များစွာ ဝန်းရွက်၊ ရဲမက်
တော်များ၊ သား၊ မယားနှင့်၊ တူစား၊ တူနေ၊ ဖြစ်ပချေက '၊ အိမ်ခြေ ရွာ
ဝန်၊ တုတ်ခွန်၊ မှုခင်း၊ ရှင်းရှင်း လွတ်စင်၊ မြို့ရှင် ကြေးငွေ '၊ မတောင်းစေ
နှင့်။ ချမ်းဝေအိုးနှိုက်၊ လက်ပိုက်ရတု၊ မှု မြူ မစွန်း၊ လန်းလန်း ရွှင်ပျ၊
ရှိုစေမှတည့်။ လောကံပြည့်စုံ၊ မကု စား၊ သောက်၊ မှုတ်ခြောက်သူအား၊
စံပါး၊ ဆန်၊ ရေ၊ မ၊ စပေလော့။ ထွေထွေစေ့ငှ၊ အစုစုတည့် '၊ မြို့မှ၊ ပြည်
ရေး၊ ခိုးသေး၊ မီးပျိုး၊ အခြားခြားကို၊ ခန့်ထား လုံစေ၊ ဓါတ်ဖွေ ဆူဆူ။

- ၁၊ အဆက်ဆက်တိ (မြန်)
- ၂၊ မြို့တော်စောင့်အား၊ မူးမတ်များကို (မြန်)
- ၃၊ ရဲမက်များကို (မြန်)
- ၄၊ မှုထု သေခွေ (မြန်)
- ၅၊ မြို့ရှင် ကြေးငွေ (ဦး)
- ၆၊ ယုံထောက် ပေစာ (ဦး၊ ဟံ)
- ၇၊ ဖြစ်တိုပေက (မန်း၊ ဟံ)
- ၈၊ အစုစုတည့် (မန်း-မှ တွင် ပေါ)

မြတ်ရွှေဂူဝယ်၊ မြို့သူ၊ မြို့သား၊ လူတလွှားအား။ ခန့်ထား ညောင်ရေ၊
လောင်းသွန်းစေလော့။ စစ်မြေရပ်သို့၊ အစို့စို့လျှင်၊ ဆန်ပို့၊ ဆန်ကဲ '။
ဆေး၊ခဲ၊လက်နက် '။ ဆက်စေ မှတ်စာ၊ ဝင်သူမှာလည်း၊ နောင်လာ ဆင်
ပွား၊ ထပ်မနားလျှင်၊ ခန့်ထား စီမံ၊ မွေးနံတော်နှင့်၊ ကြုံသော် မမေ့၊ သက်
တော်စေ့လျှင်၊ တနေ့ မပြတ်၊ သူတော်မြတ်အား၊ ကြည်ညွတ် ဆ၊ ပွား၊
ကိုယ်စားတော် ရည်၊ လှူဝတ် တည်လော့။ မှာသည် စကား၊ အခြားခြားကို၊
နားပါး သွင်းသွင်း '။ လစ်မဟင်းသည်၊ မှုခင်း၊ ကုန်စင် ကြစေလော့။ ။

၅၆။ ။ “စစ်ခေါင် မြေဝေး၊ ဦးဆေး ဆံမြည့်၊ ထမ်းမည့်သူများ၊ ကို
ထောက်ငြားက '။ မယား၊ သား ပစ်၊ သို့စင်ဖြစ်ရှင့်။ နေရစ်မည့်သူ၊ တို့မှာ
မူကား၊ မပူ မဆာ၊ ဗျာပါ သောကာ၊ ကင်းပျောက်ပလျက်၊ မယား ရင်ခွင်၊
သားမျက်မြင်နှိုက်၊ သို့စင် နိစ္စ၊ နေချေရရှင့်။ ထောက်ဆ စာနာ၊ လုံခြုံ
စွာလျှင်၊ အိမ်ရာ ကိစ္စ၊ ဆိုသမျှထက်၊ မြို့ပြ၊ ကျေးရွာ၊ အဖြာဖြာနှင့်၊
အောင်ချာ စံတည်၊ နေတော်ပြည်နှိုက်၊ မည်သည် မဆို၊ အမှုကိုလျှင်၊
မယို၊ မယွင်း၊ သတိသွင်းလော့။ လစ်ဟင်းချေကာ၊ နေကျ မချွတ်၊ ထုဇဝတ်
သည်၊ မလွတ် ကေနီ၊ မှန်ပြီ ထက်ကြပ်၊ တို့ဝယ် ကပ်ချိမ့် ။ ။ အတပ်၊
ထင်မြင် ကြပေလော့။ ။”

၅၇။ ။ တသင်း တသင်း၊ ဆိုင်ရာခင်း၍၊ နားသွင်း သီးသီး၊ ဆုံးမ
ပြီးသော်၊ ကောင်းချီး မစဲ၊ အောင်သံကြဲလျက်၊ လက်ဝဲ၊ လက်ယာ၊ ရွှေမှာ
နောက်ထား၊ အသွား၊ အနေ၊ မသွေ၊ မယွင်း၊ ခင်းကျင်း၊ စီရင်၊ ရှေးနည်း
ပင်တည့်။ နတ်သျှင် ကိုယ်တော်၊ ချီလေသော်လျှင်၊ ရှုမျှော် ရေးရာ၊ သမ္ဘာ
လက်ရုံး၊ အာဏာဖုံးသည်၊ တပ်လုံး ဆီမီး၊ စစ်သူကြီးကား၊ မငြီး၊ မငွေ့ ။
မမေ့၊ မကျန်၊ ခန့်ထားရန်ကို၊ ဖန်ဖန် ရွေးရှာ၊ ခြင်းရာ ရေးငန်း၊ ကြံ
ထူးဆန်းလျက်၊ စခန်း ထောက်ထောက်၊ ရောက်ရောက်သမျှ၊ ပြုပြ ပြော
ပြော၊ သဘော သာချမ်း၊ ကြည်သောဝမ်းဖြင့်၊ ဝေခြမ်း ရိက္ခာ၊ မမာ
မကျန်း၊ မေးမြန်း ကုသ၊ မ၊ စ ပိုက်ဖြား၊ ချီလေသွားသော်၊ နှစ်ပါးမင်းကို၊
နှစ်ခိုလ်၊ နှစ်ရပ်၊ နှစ်တပ် ရှက်ဆိုင် '။ အံ့မနိုင်သည် ။ တပ်ပြိုင်၊ မကွာ
မလှမ်းတည်း။ ။

၁။ ထန်းပို့ ထန်းကဲ (မန်း)
၂။ ဆေး၊ဝဲ၊လက်ဖက် (စွယ်)
၃။ နားပါး ထွင်းထွင်း (မန်း)
၄။ ကို ထောက်ထားက (ဦး)
၅။ နှစ်တပ် ဖက်ဆိုင် (မန်း)

၅၈။ ။ အဿက ဟူသည်၊ တွင် အမည်ဖြင့်၊ နေခြည် တောက်ထိန်၊
 ဖုန်းညွန့် ရှိ၏။ ကလိင်္ဂရာဇာ၊ ထိုမင်းမှာလည်း၊ သမ္ဘာ မိုးထိ၊ ကျော်ကိုတို့
 နှင့်၊ ပြည်ကြီး ရှင်ချင်း၊ တပ်ပြိုင်ခင်း၍၊ ထိုမင်း နှစ်ပါး၊ နိုင်ငံကြားဝယ်၊
 တံစား မရွေ့၊ ကြံစုံစေ့လျက်၊ ဘယ်နေ့ တိုက်မည်၊ ဘယ်သည် မသင့်၊
 ဘယ်လောက် လင့်ဟု ၊ ဘယ်နှင့်သောခါ၊ သင် နှင့် ငါသည်၊ တပ်တာ
 တည်တံ့၊ ဆိုင်ကြအံ့ဟု၊ အနံ့ အပြား၊ စကား တုံပြန်၊ အတန်တန်သည်၊ ၊
 တမန်၊ စေကြ စူးစမ်းတည်း။ ။

၅၉။ ။ အကြောင်း အလမ်း၊ စုံစမ်း နေ့၊ ရက်၊ ချိန်းချက် ခင်း
 ကျင်း၊ မြင်းကို စီရင်၊ ဆင်ကို စွယ်ချွန်၊ သန်မြန် လူရွေး၊ လေးကို ဆိပ်သွား၊
 မားကို စီမံ၊ လှံကို ထက်သေး၊ ခဲ၊ ဆေး လှံလောက်၊ အမြောက် သေနတ်၊
 မပြတ် ပြင်ဆင်၊ တတပ်ဘွင်လည်း၊ စီရင် ဆုံးမ၊ တတပ်ကလည်း၊ ပြုသ
 သေချာ၊ တမင်းမှာလည်း၊ အာဏာ လွှမ်းမိုး၊ လက်ရုံးကို ကိုး ၊ တန်ခိုး
 ဂုဏ်ပြ ၊ တမင်းကလည်း၊ ထွက်မှ၊ ထွက်စေ၊ သရေ တက်တုန်း၊ ဘယ်သူ
 နှုန်းအံ့။ သူ ဖုန်းကို ကိုး ၊ သူ တန်ခိုးဖြင့်၊ သူကြိုးစားလှာ၊ သူ အာဏာ
 သို့၊ ငါလည်း ထို့တူ၊ ထီးဖြူ ဖြန့်ကျင်း၊ ရန်နှင့်ချင်း ဟု၊ ရဲတင်း စကား၊
 အခြားခြားသည်၊ ၊ ကြူးဝါး၊ ပြိုင်ကြ အစွမ်းတည်း။ ။

၆၀။ ။ ကလိင်္ဂရာဇ်၊ မင်းစစ် ပေါက်ပြ၊ အဿက ဟု၊ နရ ဦးကိုင်း၊
 နှစ်ပါးပိုင်သည်၊ ခရိုင် သမိုင်း၊ တိုင်း၊ နှစ်တိုင်း၏ ၊ ခန့်ပိုင်း သားနား၊ မြေ
 အကြားတွင်၊ ဖုရားအလောင်း၊ မြိုင်တောကျောင်းနှင့်၊ ဝှန်သောင်း ထင်
 ပေါ်၊ ရသေ့ကျော်သည်၊ မွေ့လျော် ရွှင်ပြုံး၊ သီတင်းသုံး၏။ ရှေးထုံး၊
 ရှေးတိတ်၊ နိမိတ်၊ သြဘာ၊ အရာရာကို၊ ပညာ စွမ်းအန်၊ မြော်မြင်တန်ဟု၊
 နန္ဒီသေန၊ မတ်လှ ကျော်ခေါင်၊ ဖုန်းရောင် ရွှင်လန်း၊ ဖုန်းတန်း တက်ဝှန်၊
 ပြည်ကြီးဝန်ကြောင့်၊ အားခွန် ထုတ်မည်၊ အတည်တည်ကို၊ ကြံစည် ရေး
 ရာ ၊ စိတ်စာနာ၍၊ ၊ ပညာ၊ စိုင်းပြင်း လေသတည်း။ ။

၁။ ဘယ်လောက်လင့်လော့ (မန်း)   ၂။ လက်ရုံး ကိုးရိုး (ဦး၊ ဟံ)
 ၃။ တန်ခိုးကို မြ (ဦး)   ၄။ သူ့ဖုန်း ကိုးရိုး (ဦး၊ ဟံ)
 ၅။ အဿကဟု၊ နာမ နှစ်ရပ်၊ ကျောစပ် နံခိုင်း။ ထိုင်း၊ နှစ်တိုင်း၏
 (မြန်၊ ဟံ)
 ၆။ ကြံစည် ရှေးရှာ (မြန်၊ ဟံ)

၆၁။ ။ တောကျောင်း ဗိမာန်၊ ချမ်းရပ်ဌာန်သို့၊ နန္ဒီသေန၊
 ရောက်လကလျင်၊ မတိမျှား မြင့်၍၊ လျှောက်ဆိုစေ့၊ “ယခု ထင်ရှား၊
 မင်းနှစ်ပါးတို့၊ ထောင်အား ကြိုးကြိုး၊ စစ်မက်ထိုးသော်၊ တန်ခိုး ဖုန်းပြိုင်၊
 ဘယ်မင်းနိုင်အံ့။ ဦးကိုင် ထွတ်တင်၊ မိန့်စေချင်” ဟု၊ သို့လျှင် သံညောင်း၊
 လျှောက်တုံ ရှောင်းသော် ၊ အလောင်း ပွင့်လျှာ၊ သူမြတ်စွာလည်း၊
 “မရာ၊ အမှု၊ ဘဇာ ပြုအံ့” ။ မင်းမှု၊ စိုးရေး၊ မမေးသာပဲ၊ သူဆင်းရဲမှာ၊
 ပြည်တဲရေးထက်၊ ဝမ်းရေးခက်၏။ လုပ်နက် ယာ၊ လယ်၊ ကုန်စယ် ရှာဖွေ၊
 ကြိုးပမ်းလေ” ဟု၊ ကျောင်းနေ သခင်၊ မိန့်ရာတွင်နှိုက်၊ “အရှင် ဖုရား၊
 ဆင်းရဲသားမှာ၊ တိုင်းကား၊ ပြည်ရွာ၊ စစ်ငြိမ်းပါမူ၊ ချမ်းသာရအံ့။ ယူဆ
 ရှိပင်၊ သိပါချင်” ဟု၊ သံလွင် တုံခေါက်၊ ဆယ်စုံမြောက်၍၊ ၊ ရုပ်ဖျောက်၊
 စမ်းကာ မေးသတည်း။ ။

၆၂။ ။ ဤသို့လျှောက်ခါ၊ “ရေးရာ စိစိ၊ ငါမသိတည်း။ ဂီရိ သာ
 ခေါင်၊ ရွှေတောင် ငွီးငွီး၊ မြင့်မိုဖျားကာ၊ သိကြား ငါ့မှာ၊ ဆည်းကပ်လှာ
 ၏။ ကြောင်းရာ ဆွေးနွေး၊ ရှုံးနိုင် ရေးကို၊ ငါမေးဦးမည်၊ တခေါက်
 လည်၍၊ ရိပ်ခြည် သိလို၊ ကျောင်းကို လာမူ၊ ကြားနာရအံ့” ။ မြက်ဟ
 သော့ခါ၊ မတ်မဟာသည်၊ ၊ ဝမ်းသာ၊ စိတ်ကြည် အေးသတည်း။ ။

၆၃။ ။ နန္ဒီသေန၊ မတ်လှ တုံခေါက်၊ ပြန်သည့်နောက်ဝယ်၊ ရွှေ
 မှောက် သိကြား၊ ရောက်လှာငြား၍၊ မြတ်ဖျား ဆရာ၊ မေးသည် မှာကား၊
 “ဝန်ဝါ ရိုက်ထိန်၊ ကျော်သံအိန်မျှ၊ ဝတိန် အထွတ်၊ တန်ခိုးလွတ်၍၊ တမုတ်
 အခေါင်၊ မုနောဆောင်လျက်၊ တောင်မေရုရ၊ စိုးပိုင်သသည်၊ သာသန
 ဒါယကာ၊ နတ်ဒေဝါ။ ။ အာဏာ ပြိုင်တုန်း၊ ဖုန်းလည်း ပြိုင်ကိုး၊ တန်ခိုး
 ပြိုင်ကြ၊ အဿက နှင့်၊ ကလိင်္ဂမင်း၊ စစ်ဖြစ်ခြင်းကား၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊
 လေးပါး စစ်အင်၊ အားပြချင်လည်း ၊ ဘယ်တွင် စစ်မက်၊ မထွက် မမြော်၊
 မပေါ်လှာပဲ၊ စစ်ပွဲ မစည်၊ နေရသည် ဟု၊ မကြည်၊ မလင်၊ မရွှင်၊ မပြုံး၊
 နှလုံး မာန်ရှိန်၊ ပြင်းလောင်ထိန်လျက်၊ ကလိင်္ဂရင်၊ ထိုမင်းစစ်သည်၊ စစ်
 ယစ် သော့အား ၊ ရထား လေးစီး၊ ဆောင်ယောင်ပြီးမူ၊ သမီး လေးပါး၊

၁၊ ဦး-တင် သံညောင်း၊ ထုံးလျှောက်ရှောင်းသော် (မြန်)
 ၂၊ အရာ၊ အမှု၊ ဘယ်စာပြုအံ့ (မြန်) ၃၊ အားပြကျင်လည်း (မြန်)
 ၄၊ စိတ်ညစ်သောအား (မန်း)၊ စစ်ညစ်သောအား (မြန်)

သံသရာဝယ်၊ သတ္တဝါ အများ၊ သတ္တိအားကို၊ သနား ကြည်ဖြူ၊ ကယ်
 တော်မူကံ။ ဆယ့်အလောင်း၊ မြတ်ရာ ချောင်းသည်၊ ဖုန်းပေါင်း တောက်
 ထိန်၊ စောမုနိန်၊ ကလိဂ်ရာဇ်၊ မင်းစစ် အာဏာ၊ ရန်ဖြစ်ကြ၍၊ ရန်စ
 မကွာ၊ ရန်ရှာ ရန်ခိုက်၊ စစ်တိုက်သောခါ၊ မဟာရာဇ်၊ အာဏကဟု၊ သိဂ်
 မုနော ၊ ထွတ် မင်းစောကို၊ စောင့်သောနတ်သည်၊ မွေးရှည် တန်ဆာ၊
 ဖြူ၊ ပြာ၊ စိန်၊ ရွှေ ၊ ထွေထွေ မထော၊ နတ်ကျော မည်းရောင်၊ ဖိတ်ဖိတ်
 ပြောင်မျှ၊ မင်းခေါင် နုရ၊ ကလိဂ်ကို၊ စောင့်ထ နတ်မှု၊ အဖြူ သန့်ရှင်း၊
 ထွတ်ထွတ် ဝင်းတိ ။ မင်းကြီး ရုပ်ဝါ၊ ဆင်တန်ဆာဖြင့်၊ ဦးစွာ ရွှေဖျား၊
 ခွန်အား ထွတ်ထွတ်၊ လွန်ကြိုး ကိုတ်လျက်၊ နွားဥဿဘ၊ ဖန်ဆင်းကြ၍၊
 လောကထွတ်ထား၊ မင်းနှစ်ပါး၏၊ ကိုယ်စားတော် ကြိုး ၊ လှုံ့ဆော်
 နှိုး၍ ၊ စစ်ထိုး၊ ပဲ့ဦး ပြိုင်လတ္တံ့ ။ ။

၆၇။ ။ “ထိုမင်းနှစ်ပါး၊ ကံအလားလျှင်၊ စွမ်းအား ဗလ၊ ဥဿဘ
 တို့၊ တိုက်ကြလေမှု၊ မည်သသူမျှ၊ မွေးမြူ မမြင်၊ နတ်သျှင် ထွတ်ထား၊
 နှစ်ပါး မင်းသာ၊ မြင်တို့ရာ၏။ ပမာ နှိုင်းနှိုင်း၊ ပိတုန်း မြတောင်၊ နွားနက်
 ရှောင်၍ ၊ ဖြူရောင် နွားမင်း၊ တိုက်လံ ခွင်းက၊ သတင်း နှမ်းညှိုး၊ တန်ခိုး
 နှမ်းလျော်၊ ဖုန်းတော် နှမ်းလျှ၊ အာဏကတည့်။ ကာလ ထိုချိန်၊ ဖုန်းတော်
 ထိန်၍ ၊ ကလိဂ်မင်း နိုင်လတ္တံ့ ။ ။

၆၈။ ။ “ထိုနွား နှစ်ဦး၊ ဝေ့စူး တိုက်ရာ၊ ထိုဩဘာ ကြောင့်၊
 ပြည်ပါဠလိ၊ အမည်ရှိသည်၊ မင်းကြီး ရဲဘော်၊ စစ်သည်တော်တို့၊ နှမ်းလျော်
 ရှောင်သွေ၊ ပျက်စီး ချေ၍၊ ထွန်းနေ လဝါ၊ တက်လျှ ဖြာသို့၊ မဟာရာဇ ၊
 ကလိဂ်သည်၊ ဒီပတရိုး၊ အခေါင်မိုး၍ ၊ တန်ခိုး၊ ဖုန်းတန်း လှိုင်လတ္တံ့ ။ ။”

၆၉။ ။ ထိုသို့ ဩဘာ၊ ထင်ခြင်းရာကို၊ ဣန္ဒာဒေဝ၊ ကိစ္စ စုံစေ၊
 ရှင်ရှသေ့အား၊ ချမ်းမြေ့ ထူးလည်၊ သာကြည် လျှောက်ထား ၊ ထိုစကား

၁၊ သိင်္ခ မုနော (ဦး)
 ၂၊ မွေးရှည် တန်ဆာ၊ ဖြူ၊ ဝါ၊ စိမ်း ရွှေ (မြန်၊ ဟံ)
 ၃၊ ထွတ်ထွတ်ဝင်းတိ (မြန်) ၄၊ ကိုယ်စားတော် ကျိုး (မန်း၊ ဆုံ)
 ၅၊ နွားနက်ရှောင်၏ (ဦး)
 ၆၊ ဖုန်းတော် မှိန်၍ (မန်း၊ ဆုံ) ၇၊ မဟာ တေဇ(ဦး)၊ မဟာ ပဝရ(မန်း)
 ၈၊ သာကြည် ထောက်ထား (ဦး)

ကို၊ နှစ်ပါးပင်ကား၊ ကြော့ဘင်း၊ ခြင်္သေ့၊ ဝေပျောင်း၊ မြောင်း၊ မေပေးသည်။ အရေး
 ကြားတိုင်း။ မဆိုင်း၊ မချမ်း၊ ပြန်၍ ကြော့ဘင်း၊ မိန့်လှိုက်ကရင့်။ ကလိဂ်မင်း။
 ထုတ်သနင်းကား၊ ခွင်ခြင်း၊ ခွင်တင်၊ ခွင်ပန်းပွင့်၍ ၊ ဖတ်ခွင့်၊ ဖတ်ပု၊ အစုစု
 ကို၊ ဂရုမထူး၊ နိုင်မည်သူဟု၊ စိတ်ယူ သတိ၊ လျော့ချေပိတ်။ ပါဂ္ဂလိပြည်၊
 စိုးသည် ထု၊ နဂါးကား၊ သူက စစ်အောင်၊ တို့ ဖတ်ခွင့်အံ့ ၊ တိမ်တောင်
 မိုးနတ်၊ နိမိတ်ဖတ်ဟု၊ စွဲမှတ် ဝမ်းမု၊ မသက်သာ၍ ၊ ကြော့ဘင်း၊ ချာ
 စေ့စုံ ဆိုလတံ့။ ။

၇၀။ ။ လုံးလုံး ထွေးထွေး ၊ နှလုံးလေးလျက်၊ စစ်ရေး မှအင်၊
 မတ်ကျော်ထင်ကို၊ တိုင်ပင်သည်ကား၊ “ဂုဏ်ရည် ထွန်းညီ၊ အရေး ဝှိပူ၊
 ပဏ္ဍိတဓမ္မ၊ တိုး လေလေတည့်။ ပဒေသာဉာဏ်၊ ညွန့်သန် ခိုင်မြီး၊ ဆုတ်
 တိုင်း သီးခွင့်။ နောင်ကြီး အသွင်၊ ငါစိတ်ထင်သည်၊ ဂုဏ်အင် မြောက်
 မြား၊ မတ်ခေါင်ပျား၊ ၊ လေးပါး စစ်အင်၊ ဝန်းကျင် ရံပတ်၊ သင်အမတ်
 နှင့်၊ ငါနတ်သွင်ကိုယ်၊ ချီသည်ကိုလျှင်၊ ဘယ်ဗိုလ်၊ ဘယ်မင်း၊ ဘယ်က
 တင်း၍၊ ဘယ်ခင်း ရေးရာ၊ ဘယ်အာဏာကြော့၍၊ ငါတို့သည်သူ၊ အောင်
 လံထူလျက်၊ ရည်တူ လက်ရုံး၊ ဘယ်ကကြုံး၍ ၊ ။ စစ်ရှုံး၊ တို့ခံ
 သင့်သလော။ ။

၇၁။ ။ “ခိုင်ငံတိုက်၊ ကိုယ်စိတိုက်ဖြင့်၊ ငါ့နှိုက်ဆိုဘွယ်၊ သူ့ ဝယ်
 ဆိုရာ၊ မသို့သာတည့်။ မြို့ရွာ ပတ်လည်၊ ရွှေပြည် စိုးမျှာ၊ သို့နေရာတွင်၊
 မျက်ပါ မာန်တက်၊ နှလုံးထွက်၍၊ လက်နက် ဆင်၊ မြင်း၊ လုံးရင်း လူဗိုလ်၊
 ခိုင်းနှိုင်းလို ဟု၊ ငါ့ကို မတူ၊ သူ့ စိတ်ယူရှင်။ ငါ့မူလည်း ထောက်၊ ဂုဏ်
 မမြောက် တည့် ။ လာရောက် မဆိုင်း၊ ဂုဏ်သံလှိုင်းလျက်၊ တို့တိုင်း
 ပြည်တိုင်၊ သူ့ ဆိုင်က၊ တို့ခိုင်ငံတွင်း၊ တမန်ချင်း၍၊ ရန်တင်း မေးလှာ၊
 ရန်စရာလျက်၊ ရန်တာ ပွားစည်၊ ကြုံတော့မည်တည့်။ သူ ပြည်ကြီးပိုင်၊
 ငါ ခိုင်ငံစိုး၊ ဂုဏ်ချင်းကိုး၍၊ တန်ခိုး ဖုန်းတန်း၊ ပြိုင်နှုန်းနှုန်း၏။ ဂဏန်း
 တခြား၊ ဟူးထူး တလည်၊ စနည် မြားမြောင်၊ တပေါင်၊ အတိတ်၊ နိမိတ်၊
 သြဘာ၊ အရာရာကို၊ ရွာရွာ၊ ရွေးရွေး၊ ဉာဏ်ရည် သွေး၍ ၊ ။ အရေး၊
 သို့ကြံ သင့်သလော။ ။

၁၊ ရှင်ပန်းပွင့်၍ (ဦးမူတွင် မပါ) ။ ၂၊ တို့စစ်အောင်၍ (ဦး)
 ၃၊ ထုံးထွေး ထုံးထွေး (ဦး)
 ၄၊ ငါမူ သည်လောက်၊ မာန်မမောက်တည့် (ဦး)

၇၂။ ။ နတ်သျှင် စကား၊ ကြားလတ်တုံပြီး၊ အမတ်ကြီးကား၊
 “ဖုန်းမီး နေတူ၊ တက်ထွန်းပြုကာ၊ ရန်သူတော်ပေါင်း၊ လှညောင်းရမည်၊
 ဘယ်သည်ကိုမျှ၊ မကြောင့်ကြနှင့်။ လုံ့လ မြဲမြံ၊ ကျွန်ုပ် ကြံအံ့။” ဝန်ခံခဲ့ပြီး၊
 စစ်သူကြီးနှင့်၊ မသီးမကွဲ ၊ သူရဲစုတွင်၊ စွမ်းအင် အရည်၊ ရှိရှိပြည်ဖြင့်၊
 ဖွဲ့နွဲ့ည် ရွေးကောက်၊ ခေါ်ခဲ့မြောက်မှ၊ တောချောက် ဂနိုင်း၊ စုံမြိုင် ချမ်း
 ရိပ်၊ တောင်ညွန့်ထိပ်ဝယ်၊ စိပ်စိပ် ဖြာဖြာ၊ နာသာ စကား၊ ဆိုမြက်
 ကြား၏။ “ပိုက်ဖြား မြတ်လေး၊ ကိုယ်တော် မွေး၍၊ အရေးတော်ယူ၊ ချစ်
 တော်မူသည်၊ အို သူရဲပေါင်း၊ မှုထမ်းကောင်းတို့၊ ၊ အလောင်း နတ်သျှင်၊
 တို့သခင်အား၊ ကြင်ကြင်၊ ချစ်ချစ်၊ နှစ်နှစ်၊ လို့ လို့ ၊ သင်တို့ အသက်၊ နှင်း၊
 ဆက်ကြမည်၊ စိတ်ရည် တံစား၊ တည်ကြား မသုန်၊ ရှိပါကုန်မှ၊ ဆင်းခန့်
 ယခု၊ တစု၊ တရုံး၊ နှလုံး မတွန့်၊ ဤတောင်ညွန့် မှ၊ သက်စွန့်ကြပါ။” ဆိုသော
 ခါသည်။ ။ လိုရာ၊ လိုက်မည် ငင်းငင်းတည်း။ ။

၇၃။ ။ တောင်ထက် ခုန်ဆင်း၊ ရပ်မတင်းဟု၊ တသင်း ဗိုလ်ခြေ
 ရှိကြလေသော်၊ “မြိုင်ဝေ၊ တောကြီး၊ ဤခရီးဝယ်၊ ချည်းနှီး သက်သက်၊
 သေသေထက်ကား၊ ဆက်လက် တညီ၊ တစီ တလျှင်၊ သားစဉ် မြေး၊ မြစ်၊
 ပြောထုံးဖြစ်အောင်၊ တစစ်၊ တမက်၊ ကိုယ် နှင့် သက်ကို၊ နှင်းဆက် တိုက်
 မည်၊ အားသံရည်၍၊ ဦးလည် မသုန်၊ ထမ်းပါကုန်လော့။ ။ ဂဠုန်မင်းအား၊
 မရွှောင်ရှားပဲ၊ နဂါး ရန်တော့၊ ခြင်္သေ့ နှင့် ယုန်၊ ပြိုင်သော့ဂုဏ်သို့၊ မာန်
 ဟုန် ပြင်းချိန်၊ ကလိဂ်ရာဇ်၊ ပေါ်သောစစ်ကို၊ မနစ်၊ မဆုတ်၊ အားထုတ်
 ဝမ်းရွှင်၊ ထမ်းစေချင်” ဟု ၊ ပဲ့ပြင်၊ နားပါး သွင်းသွင်းတည်း။ ။

၇၄။ ။ နန္ဒီသေန၊ မြက်ဟ စကား၊ ကြားကြလေရှောင်း၊ သူရဲ
 ပေါင်းလည်း၊ လွှဲပြောင်း မရှိ၊ တညီညီသို့၊ “သတိ မယွက်၊ စိတ်စက် မထူး၊
 ကျေးဇူး သစ္စာ၊ စောင့်သိစွာလျှင်၊ ထမ်းပါကြအံ့။ ခိုင်ကြံ့ ကြံ့ တညီ။
 တည်တံ့ မယို၊ ယုန်နို့ရုံနှင့်၊ မြင့်မိုတောင်ထိ၊ ရန်သူ ဖိလည်း၊ တစီ မညီ၊
 စိုးမရွံ့” ဟု၊ ခိုင်ခံ့ တည်ပါ လုံ့လ အစွန့် ၊ နတ်သျှင်ကျန်တို့၊ ၊ ခံဝန်၊
 ကြပ်ကြပ် တင်းတင်းတည်း။ ။

၇၅။ ။ ရဲစု၊ ရဲဘော်၊ ညီကြသော်လျှင်၊ တပ်တော်ရှိရာ၊ ထွက်ခဲ့
 လာမှ၊ လောကဓိပ၊ အဿက အား၊ သာရဂုံမှို့၊ ပြည့်စုံညီသည်၊ နန္ဒီသေန၊
 ကြောင်းကိစ္စကို၊ ၊ ဖော်ပြ၊ စေ့ရေ လျှောက်တံပေ၏။ ။

၁၊ မထီး မကွဲ (မြန်) ၂၊ လုံ့လ အားခွန် (မြန်၊ မန်း၊ ဟံ)

၇၆။ ။ “ဒီပကျွန်းငှါ ကျွန်းလေးဆူတောင်၊ ဇမ္ဗူ တဘီး၊ ဤကျွန်း
 ကြီးထက်၊ ဆောင်းထီး နန်းစံ၊ နိုင်ငံ မြို့ရွာ၊ ဗိုလ်ပါ လက်နက်၊ တိုက်ဖက်
 ဖက်တု၊ ဖြစ်လေမှလည်း၊ အယု အတွေး၊ ကြံရေး ပညာ၊ မတူလာ၍၊ လိမ္မာ
 ဆန်းပြား၊ ကျော်ထင်ရှားသည်၊ တရား မင်းမြတ်၊ လောကနတ်၊ ၊ တွင်
 မှတ် နှိရုံ၊ တက္ကသိုလ် နှင့်၊ မည်ဆို ပူရ၊ ဗာရာဏဟု၊ ပြည်မ အကြား၊
 အလား အလာ၊ လူများစွာကို၊ အစာ မရွေး၊ ကိုယ်အမွေးဖြင့်၊ သစ္စေး
 ဂုဏ်တင် ၊ ငြိသောသွင်သို့၊ တွေ့မြင်ရာ ဖမ်း၊ ဘီလူးကြမ်း၏၊ ပိုင်လမ်း
 ကန္တာ၊ ထောက်တုံလာသား၊ ပဉ္စာဝုဓ၊ မည်ရ သညာ၊ လောင်းပွင့်လျာ
 သည်၊ ၊ ဗာရာ၊ ပြည်မ နန်းရိုးတည်း။ ။

၇၇။ ။ “သိလေသဟု၊ လောမ ဆိုးသွမ်း၊ ဘီလူးကြမ်းလျှင်၊ လိုက်
 ဖမ်းသော့ခါ၊ စကြာ မုံထွား၊ ထိုမင်းသားကား၊ လှံ၊ ဓား မကြွင်း၊ ခက်ရင်း
 ဝုတ်၊ လေး၊ ၊ ပစ်သော ဘေးလျှင်၊ အမွေးသို့ ရောက်၊ စူး မပေါက်၍၊ ခြေ
 ကျောက် လက်ခတ်၊ တွန်းသတ် တတန်၊ အားထုတ်ပြန်လည်း၊ စွမ်းအန်
 မရှိ၊ မွေးတွင် ငြိက၊ သတိ မလွင့်၊ ဥက္ကောင်းဖြင့်လျှင်၊ ထပ်ဆင့် တိုးဝေ့ ၊
 ခြင်္သေ့ နှိုင်းရာ၊ စိတ်ခိုင်မာသည်၊ ၊ ရွံ့ရှာ၊ မလန့် မစိုးတည်း။ ။

၇၈။ ။ “ပဉ္စာဝုဓ၊ မည်ရ ထင်ရှား၊ ထိုမင်းသားသည်၊ တည်ကြား
 ကြံ တင်း ၊ ၊ ရဲရင့်ခြင်းကြောင့်၊ ဝမ်းတွင်း လန့်စိုး၊ နှလုံးညှိုးလျက်၊ မကြိုး၊
 မပမ်း၊ ဘီလူးကြမ်းက၊ ကြောင်းလမ်း ဆွေးနွေး၊ ဤသို့ မေး၏။ ‘အဝေး၊
 အနီး၊ ခရီး လာ၊ သွား၊ လူတလွှားကို၊ ဖမ်းစားလှပြီ၊ မထီ မဲ့မြင်၊ သို့စင်
 ကြောင်းရေး၊ သေမည့်ဘေးကို၊ မလေး၊ မလောက်၊ မကြောက်၊ မထိတ်၊
 ရွံ့စိတ် မငဲ့၊ မတုန်လဲတည့်။ သင်ကဲ့သို့ပင်၊ မမြင် တွေ့ဘူး၊ ရဲရည်ထူး’ ဟု၊
 ဘီလူး စကား၊ ဆိုသံကြားက၊ မင်းသား သွယ်ဝယ်၊ ပရိယာယ်ဖြင့်၊ ‘တကယ်
 ငါ့အား၊ သင်တည်းစားဘဲ့၊ စိန်ဓား သန်လျက်၊ လက်နက် ဝမ်းမှား၊ ငါ့တွင်
 ပါရှင်။ သင်သာ ခုသည်၊ ဘေးသင့်မည်ကြောင့်၊ ကြံစည် တွေးထောက်၊
 ငါမကြောက်’ ဟု၊ စွမ်းမြောက် ဆိုသား၊ ထိုစကားကြောင့်၊ မစားဝံ့ချေ၊
 မင်းသားနေသည်၊ အောင်မြေဗာရာ၊ ပြည်သို့သာလျှင်၊ နောက်ပါ မ၊ စ၊

၁။ သစ္စေး ဝှမ်းတွင် (ဦး၊ ဟံ)
 ၂။ တည်ကြား ကြပ်တင်း (ဦး၊ မြန်)

ပို့လိုက်ရရှင့်။ လုံ့လလည်းရှိ၊ ဥာဏ်ကပ်နှင့်၊ သတ္တိရဲရောင် ၊ ပွဲကြီး
အောင်သည်။ ၊ စွမ်းအောင်လုံ့လ အကျိုးတည်း။ ။

၇၉။ ။ “ဤပုံ၊ ဤထုံး၊ နည်းကို ကျိုး၍၊ နှလုံးတော်စား၊ ပူခင်း
များကို၊ ခွန်အားထုတ်ထုတ်၊ ကြိုးကုတ်စိတ်ပိုင်၊ ကြံ့ကြံ့နိုင်လော့။
နိုင်မည်၊ ရှုံးမည်၊ ဆိုသည်စကား၊ ဘယ်သူအားလျှင်၊ ထင်ရှားတပ်တပ်၊
သိလေအပ်လိမ့်။ ကြပ်ကြပ်၊ တည်းတည်း။ စည်းစည်း၊ ရုံးရုံး၊ နှလုံးစိတ်စက်၊
မငဲ့ကွက်အောင်၊ ရဲမက်တို့အား၊ နားပါး ချချ၊ ပြုပြု၊ ပြောပြော၊ သဘော
လေ့၊ ညီကြ၍လျှင်၊ အရှေ့နေဝင်၊ ယဉ်ရှင် သီတာ၊ အညာ ဆန်သွား၊
မိုးကား အောက်နေ၊ မြေကား ထက်ယံ၊ ဓူဝံ ရှိရာ၊ တောင်မျက်နှာ ဟု၊
သေချာ စံပြည့်၊ ပြောပေလှည့်လည်း၊ လွဲ၏ မထင်၊ ရဲစိတ်ဝင်သား။ သို့စင်
စွမ်းရည်၊ သျှင်စစ်သည်တို့၊ ဦးတည် စွန့်စား၊ ထမ်းမည်အားလည်း၊ အခြား
မဖီ၊ နှလုံးညီရှင့်။ ချီမည်၊ ထွက်မည်၊ တိုက်မည် နေ့ရက်၊ ချိန်းချက်ရာက၊
မလွန်ရအောင်၊ များလှ ဗိုလ်ခြေ၊ ရံအုပ်တွေဖြင့်၊ ၊ အောင်မြေ၊
နင်းတော် မူပါလော့။ ။

၈၀။ ။ “သူ့တပ်၊ တို့တပ်၊ စစ်မြေရပ်ဝယ်၊ ကြပ်ကြပ်၊ တည်းတည်း၊
စည်းစည်း၊ ရုံးရုံး၊ နှလုံး မတွန့်၊ စိတ်လိုလွန်လျက်၊ သက်စွန့် များသူ၊ နိုင်မြဲ
ယူလော့။ သူတို့ မှတ်ရိုး၊ စစ်မက်ထိုးသော်၊ အားကြိုး တင်းတင်း၊ လူချင်း
ချင်းကို၊ ဘယ်မင်း ဖက်ပြိုင်၊ ဘယ်တပ် ဆိုင်အံ့။ သူ့နိုင်ငံသား၊ သံမုန့်
စားမှ၊ တို့စား တုံးမည်၊ မှတ်တော်တည်လော့။ တိုင်းပြည်၊ စိုးရ၊ ကလိင်
အား၊ ဥသဘယောင်၊ ဆောင်၍ စွဲမှတ်၊ စောင့်သောနတ်ကို၊ မှူးမတ် ဗိုလ်
ပါ၊ များစွာ ဖြီးထူး၊ ရှိပါမူလည်း၊ မည်သူအားမှ၊ မမြင်ရတည့်။ ထင်ပြု၊
မဖော်၊ လျှိုဝှက်သော်လည်း၊ ကိုယ်တော်တပါး၊ ဖုန်းတော်အားကြောင့်၊
ရွှေဖျား၊ တူရှု၊ မြင်တော်မူလိမ့်။ ရောင်ဖြူ လွလွ၊ ဥသဘလည်း၊ တပ်မ
ဆီလျော်၊ စွန်းစွန်းပေါ်တွင်၊ ၊ ကိုယ်တော်၊ ခွင်းတော် မူပါလော့။ ။

၈၁။ ။ “ရောင်ဖြူ လွလွ၊ ဥသဘကို၊ တမျှ နတ်စက်၊ ရွှေလက်နက်
ဖြင့်၊ ရွှေလက်တော် ညွတ်၊ ထိုးလိုက်လွတ်မှ၊ မလွတ် ဆီလျော်၊ အာနုဘော်
ကြောင့်၊ လှတော် လွတ်ရာ၊ ထိုမျက်နှာသို့၊ ဗိုလ်ပါ လှည့်လည်၊ တိုက်စည်
ဆော်နှိုး၊ ဝန်း၍ ထိုးသော်၊ နှမ်းညှိုး ဆုတ်ရှောင်၊ တပ်ဦး အောင်က၊ မြား

၁။ ထတိ ရဲရောင် (ဦး)

မြောင် တပ်ပြိုင်၊ အယ်ခံနိုင်အံ့။ စိုးပိုင် တဝ၊ ကလိဂ် က၊ ပွဲရလိမ့်မည်၊ နှစ်
ပြည် စိုးခြင်း။ မိုးနတ်မင်း၏၊ သတင်း စကား၊ တဆင့်ကြားကို၊ ရွှေနှား
မနာ၊ တွေးထောက်စာ၍၊ ၊သင်္ကာ၊ကင်းတော် မူပါလော့။ ။

၇၂။ ။ ဤသို့ သီးသီး၊ အမတ်ကြီးက၊ နည်းမှီး ထုံးရပ်၊ တော်ရာ
ချုပ်၍၊ ကြပ်ကြပ် စိစိ၊ လျှောက်သည်ရှိသော်၊ ဘူမိပါလ၊ အဿကလည်း၊
“ပြသ ထုံးတီး၊ နည်းကို မှီး၍၊ မတ်ကြီး ရှာရွေး၊ သည်အရေးမူ၊ တွေးတွေး၊
ဆဆ၊ တော်၊လျော်စွတည့်။ နေ့၊ လ မရှည်၊ တိုက်မည်ကိုသာ၊ ရှာရှာ၊
ပေ့ပေ့၊ စီရင်လေ”ဟု၊ ရေမြေ စိုးရာ၊ နရိန္ဒက၊ ကိစ္စ မှုခင်း၊ အကုန် နှင်း၏။
မင်းအဿက၊ စိုးရ ရွှေပြည်၊ တပတ်လည်တွင်၊ နှုန်းရည် မမီ၊ ရေပေါ်ဆီ
သို့၊ နန္ဒီသေန၊ ဥာဏ စိုက်ထောင်၊ မတ်ကျော်ခေါင်ကား၊ စေ့အောင်
မလပ်၊ အတပ်တပ်ကို၊ အရပ်၊အနေ၊ နှိုးဆော်စေမှ၊ သေခွေ မပျက်၊ ရှေး
ချိန်းချက်သည်၊ နေ့ရက် ဖောက်ခါ၊ များဗိုလ်ပါနှင့်၊ ချီလာ အုတ်ကျက်၊
တပ်မ ထွက်၍၊ ရဲမက် စည်းဝေး၊ တိုက်သံ ပေးသည်၊ ၊ဟစ်ကြွေး၊ကြော်
သံ သောင်းသောင်းတည်း။ ။

၇၃။ ။ ပါဠိလိပုတ်၊ သမုတ် အမည်၊ ထိုရွှေပြည်ကို၊ စိုးသည်
မင်းခေါင်၊ ဖုန်းရောင် တက်သစ်၊ ကေရာဇ်လျှင်၊ ရန်စစ်သည်ကောင်း၊
မူးမတ်ပေါင်းနှင့် ၊ သောင်းသောင်း ဝန်းကျင်၊ ထွက်သည် မြင်က၊ နတ်
သျှင် ပဝရ ၊ ကလိဂ်လည်း၊ “တပ်မ၊ တပ်ခံ၊ တပ်ရံ၊ တပ်သိမ်၊ အာဏာ
နှိမ်က၊ ငြိမ်ဆိမ် သေခွေ၊ စီရင်လေ”ဟု၊ ဗိုလ်ခြေ ရုရု၊ တပ်ပေါင်းစုလျက်၊
ဗိုလ်ထု အုတ်ကျက်၊ ဆီးကြိုထွက်၏။ နှစ်ဖက် တပ်ဖျား၊ နှစ်ပြည်သားတို့၊
တည်ကြား ညီညီ၊ တပ်ပြိုင်မိသော်၊ တပ်ကြီး ရံဆွယ်၊ တပ်လယ်စွယ်ကို၊
သွယ်ဝယ် မဆိုင်း၊ ခုန်ပြေး စိုင်းလျက်၊ ဒိုင်း နှင့် ကာ၊လွှား၊ ရင်တား က
တုတ်၊ ဓား၊ဒုတ် လှံ ရေး၊ ပြောင်း၊လေး သေနတ်၊ ပစ်ခတ်မည်သွင်၊ ဆင်
မှာ၊ ဆင်ချင်း၊ မြင်းမှာ၊မြင်းလျှောက်၊ ဆိုင်ရာ ကောက်၍ ၊ ရွှံ့၊ကြောက်
လေအောင်၊ မြောက်၊တောင် ပြေးထွက်၊ ဝန်းရှက်ကြကုန်၊ ရဲမက်ဟုန်ဖြင့်၊
မြူး၊ခုန် ရွှင်ပျ၊ ဟန်ရေးပြလျက်၊ ဆီးဆ ကြော်ငြာ၊ သောင်းသောင်း
လာသည်၊ ၊ မျက်ပါ၊မာန်ရှိန် ခြောင်းခြောင်းတည်း။ ။

၁။ ရန်စစ်သည်ပေါင်း၊ မူးမတ်ကောင်းနှင့် (မြန်)
၂။ နတ်သျှင် နရိန္ဒ (မြန်) ၃။ ဆိုက်ရာ ကောက်၍ (မြန်)

၈၄။ ။ မင်းနှစ်ပါး၏ ဆီးတား နှိုးဆော် ၊ တပ်မတော်က၊
 မကြော်၊မညှိ၊ အသံ မထွက်၊ လက်နက် မလွှတ်၊ ညီညွတ်ကြစွာ၊ မင်း အာ
 ကာနှင့်၊ မှတ်စာ ရိပ်ခြည်၊ မပြုသည်ကြောင့် ၊ တိုက်စည် မနှိုး၊ ရွှေမတိုးပါ၊
 မစိုး၊မရိမ်၊ တပ်လုံး ငြိမ်၏။ တပ်သိမ်၊တပ်ငယ်၊ တပ်စွယ်၊တပ်ရုံ၊ တပ်ခံ၊
 တပ်ပေါင်း၊ တပ်လက်စောင်းမူ၊ နှစ်ကြောင်း သွယ်ထား၊ နှစ်ဖက်သားပင်၊
 စိမ်းစားမည့်ယောင်၊ လက်နက်စောင်၍၊ ဟန်ဆောင် ထွက်၊ဝင် ၊ ရေးရာ
 ဆင်သည်။ ၊ကောင်းကင်၊မြေမှန် ထောင်းထောင်းတည်း။ ။

၈၅။ ။ တပ်တာ ခင်းကျင်း၊ တပ်စွယ်ချင်းဘွင်၊ တပ်မင်း၊တပ်ချုပ်၊
 တပ်အုပ်၊တပ်သား၊ တပ်တော်ဖျားက၊ ကစား ခုံမင်း၊ အလျင်၊အနှေး၊
 ဟန်ပန်ပေး၍၊ စစ်ရေး ငင်ချိန်၊ ထိုအချိန်တွင်၊ ကလိဂ်စော၊ မြတ်မုနောကို၊
 စောင့်သော နတ်ကျော်၊ စစ်ကူဘော်ကား၊ ရွှေတော်က ဆောင်၊ နွား
 အယောင်လျင်၊ မြူရောင် ဆင်းဝါ၊ ထွက်ပေါ်လာသော်၊ နရာဓိပ ၊
 အဿကလည်း၊ လုံမ၊တော် စွဲ၊ ကိုယ်တော် ခွဲ၍၊ ရဲရဲ တောက်ထိန်၊ ဝရဇိန်
 သို့၊ လက်ချိန် ကိုင်၊မိုး၊ ပစ်လိုက်ထိုးက၊ ထစ်ကြိုး အသံ၊ တော်ဟည်း ည
 ။ ။ ရွှေလှံ လွှတ်ရာ၊ ရဲ၊ဗိုလ်ပါတို့၊ ကြော်ငြာ အားကြိုး၊ ဝန်း၍ ထိုးက၊
 နတ်မျိုး ဒေဝ၊ ဥသဘာလည်း၊ ရှု၊န တိုးလုံး၊ သေလေဆုံးသော်၊ မရုံးကြ
 နိုင်၊ တပ်ဦး ယိုင်သည်။ ၊ မခိုင်၊မြေလုံး နိမ့်နိမ့်တည်း။ ။

၈၆။ ။ မတည်၊မရပ်၊ ကိုယ်စီကြပ်လည်း၊ တတပ် ရိပ်ခြည်၊ တတပ်
 တည်၍၊ ဖြစ်မည် မထင်၊ ကြောက်စိတ်ဝင်မှ ၊ မရွှင်၊မပျ၊ စစ်ခြေကြွသော်၊
 အဿကမင်း၊ စောရန်ခွင်း၏၊ ကျန်ရင်း ရဲဘော်၊ စစ်သည်တော်တို့၊ ထိုရော်
 စိုက်စိုက်၊ ဖိစီး တိုက်သော် ၊ တောင်ဝိုက်၊မြောက်ဝေ့၊ တပ်ပေါင်းရွှေ

- ၁။ ထိန်းထား နှိုးဆော် (မြန်၊ဟံ)
- ၂။ မပြုသည်ကြောင့် (မြန်)
- ၃။ လက်နက်ဆောင်၍၊ မြောက်၊တောင် ထွက်၊ဝင် (ဦး)
- ၄။ နရာဓိပ (ဦး)
- ၅။ အဿကလည်း၊ လုံမ၊တော် စွဲ၊ ကိုယ်တော်ခွဲ၍၊ ရဲရဲ တောက်ထိန်၊
 လက်(နက်)စိန်သို့၊ လှံချိန်၍ လွှတ်၊ ဘယ်မှာ လွှတ်အံ့။ တိမ်းညွတ်တိုင်း
 မိုး၊ ပစ်လိုက်ထိုးက၊ ထစ်ကြိုး အသံ၊ တော်ဟည်းညံ့နှင့် (မြန်၊ ဟံ)
- ၆။ တတပ် ရိပ်ခြည်၊ တတပ် လည်၍၊ ဖြစ်မည် အထင်၊ ကြောက်စိတ်ဝင်မှ
 (မန်း)
 ၇။ ဖိစီးတိုက်သော် (မြန်၊ဟံ)

၈၈။ ။ ကလိင်္ဂစော၊ မုနော ခေါင်ချာ၊ များဗိုလ်ပါနှင့်၊ ထိုခါ
 အုတ်ကျက်၊ မဇက်၊မဆိုင်၊ မပြိုင်၊မပူး၊ ရှုလန်ပူးလျက်၊ မြင်ဦး လှည့်
 လည် ၊ ထွက်ပြေးသည်တောင်၊ တောင်တည် နေခင်း ၊ ထိုသည်မင်း၏၊
 တပ်တောင်း၊တပ်ပြင်၊ တပ်ဝန်းကျင်မှာ၊ လမ်းခွင် သွားရာ၊ များဥစ္စာသည်၊
 မြေတာ ကြွင်းမဲ့၊ ကြဲသကဲ့သို့၊ လက်ဖွဲ့၊လက်စွပ်၊ လက်ကြပ်၊လက်ကောက်၊
 စိန်၊ကျောက် ထွေထွေ၊ ရွှေ၊ငွေ စည်ဖောင်း၊ ပုံ၊မောင်း ပတ်သော၊ တန်ဆာ
 မောက်တို့၊ မိန်ညို ချပ်၊ကာ၊ ပူတာ၊ခွက်အုပ်၊ အထုပ်၊အပိုး၊ ပုဆိုး သင်
 ထည်၊ မည်သည် မသိ ၊ သွားတိုင်း ငြိရှင့်။ ကရိယာများ၊ ခိုင်း နှင့်
 လွှားက၊ လှံ၊ခား ရှုပ်ထွေး ၊ ပြောင်း၊လေး သေနတ်၊ မလွတ် ဖြစ်ပည်း၊
 လား၊မြည်း ဝန်တင်၊ မြင်း၊ဆင် လူသူ၊ ဖမ်းယူကုန်ကြ၊ သုံ့၊လက်ရသည် ၊
 ကိုယ်င၊ကိုယ်စ၊ မချီ၊ပိုးနိုင်၊ အဆိုင်ဆိုင်တည့်။ စိုးပိုင် သခင်၊ စောနတ်
 သွင်လည်း၊ ချစ်ကြင် လွန်ပြင်း၊ အကုန် နှင်း၏။ မင်းဆွေ၊စိုးမျိုး၊ မှူးရိုး၊
 မတ်ခြား၊ မင်းသား၊ မင်းသမီး၊ လက်နက်ကြီးကို၊ သင်းသီး ဗိုလ်ပါ၊
 မယူသာတည့်။ လိုရာ ကိစ္စ၊ ကြွင်းသမျှ၊ လက်ရ ယူစေ၊ ထိမ်းမှတ်ပေရှင့်။
 ခြေတော်တင်ရ၊ ဆင်နာဂကို၊ ရကြသူအား၊ အဖိုးထား၍၊ ရွေးစားတော်မူ၊
 မှုထမ်းသူတို့၊ တယူ ချီးမွမ်း ၊ ရေ၊နှယ်ချမ်းသည်၊ ၊ ရှင်ဝမ်း၊သာယာ
 ငြိမ်းသတည်း။ ။

၈၉။ ။ အောင်လံ စိုက်ထူ၊ အောင်တော်မူသည်၊ အောင်သူတို့မင်း၊
 ခန့်ရန် တင်းလျက် ၊ ကြောင်းခြင်း စုံစီ၊ နှလုံးညီအောင်၊ နန္ဒီသေန၊ မတ်
 ကြီးစသည်၊ များလှ အပေါင်း၊ ခေါ်တုံ့ရှောင်း၍၊ အကြောင်း ဆင်ခြင်၊
 မှုရေးအင်ကို၊ တိုင်ပင်သည်ကား၊ “ ငါ့ဖုန်းအားကြောင့်၊ လျင်လျား၊
 မကြာ၊ ရန်ပေါင်း ကွာ၏။ ဗိုလ်ပါ ဆင်၊မြင်း၊ ဖြည့်တင်း မွေ့လျော်၊
 နေပြည်တော်သို့၊ ပြန်သော် သင့်မည်၊ သူ့ပြည် ခရိုင်၊ သူ့ နိုင်ငံသို့၊ သူ့ နန်း
 မြို့ကို၊ ငါတို့ ရအောင် ၊ စွမ်းဆောင်ကြမည်” ၊ အတည်တည်ကို၊ အရှည်
 မျှော်တော့၊ စုံစမ်း မေးလျက်၊ ဖုန်းရေး ကံယွင်း၊ မင်းလည်း တိမ်းပြို၊

၁၊ မြင်းဦး လှည့်လည် (ဦး၊မန်း)   ၂၊ တောင်တည် နေမင်း (မြန်)
 ၃၊ မည်သည် မစိ (မြန်)   ၄၊ လှံ၊ခား ရှက်ထွေး (ဦး)
 ၅၊ သုံ့၊လက်ရလည်း (ဦး၊မန်း)   ၆၊ တူရူ ချီးမွမ်း (ဦး)
 ၇၊ ခန့်ရပ်တင်းလျက် (မြန်)   ၈၊ ငါတို့ရောက်အောင် (မြန်၊ဦး)

ဗိုလ်လည်း တိမ်းလည်း စပ်သည် တိမ်းပါး။ လေသောအားကြောင့်၊ ရှေ့
ဖျား၊ ခွန်းခွန်း။ လက်နက်ဝန်းလျက်၊ လိုက်လွန်းသသူ၊ ဗိုလ်လူတို့အား၊
ခန့်ထားလျင်စွာ၊ လည်စိမ့်ငှါဟု၊ ထိုခါ၊ တပ်တော် သိမ်းသတည်း။ ။

၉၀။ ။ တပ်တော် သိမ်းမြောက်၊ စခန်းထောက်တွင်၊ ရွှေပောက်
မင်းဖျား။ မေးသည်များကို၊ မင်းပါး ကပ်မို့၊ ဦးဖြင့် ချီလျက်၊ နန္ဒီသေနာ
မြက်မဟာက၊ များလှ ဗိုလ်ပါ၊ မတ်တကာတို့၊ ဂူဟာ ခြင်္သေ့၊ နေသော
ရှေ့ကို၊ ကြောက်ရွံ့ တုံ့ပယ်၊ ယုန်သူငယ်လျှင်၊ နှမ်းနယ် ကြောက်ရွံ့၊
မသန်းဝံ့သို့၊ ဆိုင်းငံ့ လည်လှည့်၊ တပ်လုံးပြည့်မျှ၊ ရှုကြည့် တူရွာ၊ နေကြ
မူလည်း၊ မည်သူအားမျှ၊ မလျှောက်ကြတည့်။ ပြည်မ ဆိမိး၊ အမတ်ကြီး
က၊ အပြီး စကား၊ သို့လျှောက်ကြား၏။ “စက်သွား ဝရဇိန်၊ လက်နက်
ဇိန်ကြောင့်၊ ကလိဂံထင်၊ မင်းစစ် ထွက်ရာ၊ ဗိုလ်ပါအများ၊ ဖိဆီးထားကာ
ပြေးသွားမသာ၊ ထိုမြို့ရွာဝယ်၊ ဘယ်မှာ ခန့်ထား၊ မြို့တံခါးကို၊ ဆီးတား
ပိတ်ပင်၊ မသိမ်းခင်လျှင်၊ တိုက်ဝင်မိမည်၊ ဖြစ်တော့သည်တည့်။ ရိပ်ခြည်
ဆောက်မြော်၊ ရှင်ဖုန်းတော်ကို၊ ထိုရော်၊ ပြောပ ခြိမ်းသတည်း။ ။

၉၁။ ။ “သို့ပင်ဖြစ်လည်း၊ စိစစ် ဆွေးနွေး၊ မင်းမူရေးကို၊ ကြံတွေး
ထောက်မြော်၊ အောက်မေ့သော်မူ၊ ကိုယ်တော်လက်တွင်၊ ရွှေနန်းတင်
သည်၊ ရင်နှစ်တော်ကြီး*၊ သူ့ သမီးလည်း၊ ထံနိုးတော်ပါး၊ ခ၊စား မကွာ၊
သို့ခြင်းထုကြောင့်၊ စဉ်လာ ရုံးစည်း၊ ရှေးဆိုနည်းမူ၊ လက်သည်း ဆိတ်ရာ၊
လက်သာနာ ဟု၊ ပမာ ဆိုရိုး၊ သည် ထုံးမျိုးကြောင့်၊ စိုးစိုး ရိမ်ရိမ်၊
အာဏာ နှိမ်သည်၊ စည်းစိမ် သခင်၊ အရှင်တို့သာ၊ စိုးပိုင်ထုရှင်။ ပမာ
နည်းကို၊ တကြောင်း ဆိုပိမ့်။ မြေဖို၊ မြေမ၊ မဆိုရတည့်။ ရှု၊ နှ ပြတ်နှိပ်၊
အဆိပ် သဖွယ်၊ စားလွယ်၊ စားမ၊ မကွဲကြတည့်။ ထိက မနား’၊ အသွား
နှင့်ချည်း၊ ဖြစ်သတည်းဟု၊ ထုံးနည်းကို မျှော်၊ ကျွန်ုပ်သော်မူ၊ ကိုယ်တော်
ကြိုက်ရာ၊ စိတ်ညီပါ”ဟု၊ နာသာ မငြီး၊ လျှောက် ကန့်ဆီးသည်။ ။
မတ်ကြီး၊ နန္ဒီ သေနတည်း။ ။

၁။ ရွှေရင်တော်ကြီး (မန်း)၊ ရင်ခွင်တော်ကြီး (ဟံ)
၂။ ထံနိုးတော်ပါး၊ ခ၊စား မြောက်ချီ၊ ရှိချေပြီတည့်။ ထုံးမှီ ရှာသည်။
ရှေးဆိုနည်းမူ၊ လက်သည်း ဆိတ်ရာ၊ လက်သာ နာဟု (မန်း၊ ဟံ)
၃။ ထိက မနား၊ လက်မ၊ အားလည်း (မန်း)

ရေးကို၊ ပပေးဘူးပင်၊ စိတ်တော်ထင်လည်း၊ ရင်ခွင်ဝယ် ကြီး၊ ဂူမငြီးသည့်၊
သမီး လေးပါး၊ မိဖုရားကို၊ ထောက်ထား၍သာ၊ သည်းခံပါ”ဟု၊ တန်ဆာ
ဝတ်စား၊ ဖလား လက်ကောက်၊ ထိုက်လျောက် များစွာ၊ ရတနာကို၊
သည်မှာ တခြား၊ သမီးအားလျှင်၊ သုံးစား ဝတ်ဆင်၊ ရံထားပြင်၍၊ နတ်
ရှင်မင်းအား၊ ပတ္တမြား လျှံတောက်၊ ပြည်တန်ကျောက်နှင့်၊ အမြောက်
သေနတ်၊ မင်းဝတ်၊မင်းစား၊ များလှ၊သီးသီး၊ ဆင်ကြီး၊မြင်းကြီး၊ ပုံဖြိုး
ပဏ္ဏာ၊ အစုံပါသည်။ ပန်ထွာ၊ခွင့်တောင်း ညွတ်၊ခတည်း။ ။

၉၄။ ။ မင်း၊မိဖုရား၊ လေးပါး သခင် ၊ ရွှေနန်းရှင်က၊ ဆောလျှင်
မကြာ၊ သံ ရောက်လာသော်၊ သံစာကို ကြား၊ သံစကားကို၊ ရွှေနား
တော်ယူ၊ ထီးဖြူ နန်းအိမ်၊ စည်းစိမ်က စ၊ မြို့ပြ နိုင်ငံ၊ ခြေရံ၊လက်ပါး၊
မူထမ်းများအား၊ ထောက်ထား ယူဆ၊ အဿကဟု၊ နရ အထွတ်၊ လောက
နတ်လျှင်၊ မသတ် ခွင့်ရေး၊ ချမ်းသာ ပေး၍၊ ဆွေးနွေး မှာစာ၊ ပြန်
သည်မှာကား၊ “သစ္စာ ခွေရစ်၊ ယွင်း မလစ်လျှင်၊ နှစ်သစ် သဘင်၊ ဝါဝင်၊
ဝါကျွတ်၊ သုံးလည် ဝတ်ကို၊ မချွတ် မလွဲ၊ ကန်တော့ပဲ့နှင့်၊ အမြဲထောက်စေ”၊
မိန့်ခဲ့ပေမှ၊ အနေ၊အထား၊ အသွား၊အထွက်၊ ဘယ် နေ့ရက်ကို၊ ရွှေစက်
ဖြန့်လည်၊ သို့ ရိပ်ခြည်နှင့်၊ အတည် အရပ်၊ လိုက်မြဲ အပ်၍၊ အတပ်တပ်
သာ၊ အခြားခြားကို ၊ ခန့်ထား၊ရန်တော် မူ၏တည်း။ ။

၉၅။ ။ ခန့်ထား ရန်ပြီး၊ အသီးသီးလျှင်၊ မတ်ကြီး လျှောက်ထား၊
ထုံး စကားကို ၊ ရွှေနားတော်ငွေ ၊ မစဲ၍လျှင်၊ စေ့စေ့ ငုငု၊ စီရင်မှု၌၊
တခု မကျန်၊ ဝေဖန် သိမ်းမြန်း၊ မကျန်း မမာ၊ စစ်ကြောရှာ၍၊ ဆရာ၊
သမား၊ ကုစား ထက်ကြပ်၊ ကိုယ်စီအပ်မှ၊ တပ်စခန်းမှာ၊ တရက်လာကို၊
သာသာ ဖြည်းဖြည်း၊ နှစ်ရက် တည်း၍ ၊ တစည်း တရုံး၊ တလုံးတည်း
သာ၊ ပြန်ခဲ့လာမှ၊ အောင်ချာ မှန်ကင်း၊ ရောက်လေလျှင်၍၊ ရွှေမြင်းမို့
တောင်၊ သူရဲဘောင်၌၊ ဆောင်ဆောင် ဗိမာန်၊ မနှိုင်းတန်သည် ၊ ဝေယန်

၀၊ လေးပါး ဖခင် (မန်း)
၃၊ နေ့ရက်တည်း၍ (ဟံ)
၄၊ ရွှေမြင်းမိုတောင်၊ သူရာအောင်တွင်၊ ဆောင်ယောင် ဗိမာန်၊
မနှိုင်းတန်သား (ဦး)၊ ရွှေမြင်းမိုတောင်၊ သူရာအောင်လျှင်၊
ဆောင်ဆောင် ဗိမာန်၊ မနှိုင်းတန်သား (ဟံ)

ဥကင်၊ သိကြား ဝင်သို့၊ သဘင် တူးဆန်း၊ ဝှု၊မခန်းသည်၊ ၊ ရွှေရိုး၊
ဝင်တော် မှု၏တည်း။ ။

၉၆။ ။ နောက်၊ ရွှေ ထောက်မြော် ၊ ဘေးလောင်းတော်တို့၊ မွေ့
လျော် ဝံမြ၊ စစ်အောင်ပွဲသို့၊ ပြည်ထဲ ပြည်ပ၊ လောက ထိပ်မိုး၊ အစဉ်
ကိုးသည်၊ ပုထိုး ရွှေဂူ၊ အဆူဆူဝယ်၊ အလှူ အတန်း၊ ထီး၊ပန်း တံခွန်၊
မိုးစွန် လွှင့်ထား၊ တရား ပေစာ၊ သင်္ဘောတော်အား၊ ဝပ်တူး ချမ်းမြေ့၊
ပူဇော်၍လျှင်၊ အရွှေ သောန်၊ စ၍ ရန်သော်၊ ဗိမာန် ရှစ်ထောင့်၊ မြို့စောင့်
ပြည်နတ်၊ ပြာသာဒ် ထီးချက်၊ ညွှန် ကြက်သရေ၊ စောင့်နေ ဝံပတ်၊ သမ္မာ
နတ်အား၊ မလွတ် ပ၊သ၊ ပြီးခါမှလျှင်၊ နန်းမ တောင်ညာ၊ သည်လျှာ မျိုး
ဘော်၊ ဆွေတော် မျိုးနိုး၊ မှူးကြီး၊မတ်ဖျား၊ အများ ဝံပတ်၊ မှူးလတ်
မတ်ငယ်၊ အသွယ်သွယ်တည့်။ နန်းလယ် တင်လျက်၊ အောင်ပွဲ ဆက်၍၊
ဖုန်း ကြက်သရေ၊ ရွှန်းရွှန်း ဝေမျှ၊ အောင်မြေ ပြည်တဲ၊ အောင်စည်
သဲသည် ၊ ၊ အောင်ပွဲ၊ဆင်တော် မှု၏တည်း။ ။

၉၇။ ။ ပြည်များ သာမိ၊ သာဝတ္ထိတွင်၊ သာဓိပုတ္တရာ၊ ရှင်မြတ်
စွာလျှင်၊ ဒါယိကာမ၊ သဟဿ၊တိ။ ဝါဒ စွမ်းမြောက်၊ ပေါင်း လေး
ယောက်ကို၊ မခေါက်မရက်၊ ဖိုလ်မင် အဝင်၊ ချတ်ထုတွင်၌၊ မြော်မြင်
ထောက်ရွှ၊ အကြောင်းပြု၍၊ သုံးလူ မှုနိန်၊ မြတ် သိရိန်လျှင်၊ ကလိင်
ဇာတ်၊ အတ္ထုပ္ပတ်ကို၊ ဟောမှတ် ပိုက်ထုပ်၊ သေချာ အုပ်၍၊ ၊ ဇာတ်ချုပ်၊
ဤတွင် ပေါင်းလတ္တံ့။ ။

၉၈။ ။ သတ္တာ ဣမံဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ဇာတကံ
သမောဓာနေသိ၊ တဒါ ကလိင်္ကရညော ဒီတဓရာ
ဣမာဒဟရာ၊ ဘိက္ခုနိယော အဟောသံ၊
နန္ဒိသေနော သာဓိပုတ္တော၊ တာပသောပန
အဟမေ ဝ အဟောသိန္နိ။

သန္ဓေ ဇာတိ၊ ဗျာဓိ ဇရာ၊ မရဏာဟု၊ ပြင်းစွာ ပူပန်၊
အတန်တန်တည့်။ အမှန် မချွတ်၊ သံသာဝဋ်မှ၊ ကိုယ်လွတ် ခွါခွါ၊ ရှင်းစိမ့်
ငှါဟု၊ စင်စွာ ချုပ်ငဲ့၊ ခုနစ်ခုံကို၊ ကိုယ်လုံ အစ၊ ဝီရိယဖြင့်၊ လုံ့လ စီးဖြန်း၊

၁၊ ရှေ့၊နောက် ထောက်မြော် (ဦး) ၂၊ စည်ထဲထဲသည် (ဦး၊မန်း)

ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ နှုတ်မန်း၊ ကုသ၊ နိဗ္ဗာနသို့၊ အရကြံကြောင်း၊ ကြံချက်
 ကောင်းသည်၊ ထေရ်ပေါင်း၊ အများ၊ ထိုချစ်သားတို့၊ ကျော်ကြား
 ဝန်ဝါ၊ ထိုအခါဝယ်၊ မဟာ ဇနိန်၊ စောနရိန်ဟု၊ ကလိဂ်ရာဇ်၊ မည်စစ်
 တသီး၊ ထိုမင်းကြီး၏၊ သမီး၊ လေးပါး၊ မိဖုရားကား၊ အများ၊ ဘဝ၊ ကျင်
 လည်ကြ၍၊ ကာလ သင့်စွာ၊ ယခုခါ၌၊ ဝေသာလီမြေ၊ ချက်မြှုပ် ကြွေမှု၊
 သပြေ လေးခိုင်၊ လေးယောက် ကိုင်၍၊ စွမ်းနိုင် ဝါဒ၊ သဟဿကြောင့်၊
 နိပ သာစည်၊ ကျွန်းကြီး လည်သော်၊ ရွှေပြည် သာမီ၊ သာဝတ္ထိ တွင်၊
 သာရိပုတ္တရာ၊ ဂုဏ် ပညာဖြင့်၊ ပုစ္ဆာလည်း မြေ၊ ကိလေသာ ကုန်၊ နေ
 အရက်သည်၊ ရက်ပုစ္ဆာချိန်၊ ဧရာင် မပိုန်ပဲ၊ သူရိန် နတ်သား၊ ရန်ဝေး
 သွားသို့၊ ထို့လား သွေးသံ၊ ဘိက္ခုနီတည်း။ ဝေသာလီတွင်၊ ပြည်တခွင်၌၊
 အထင် အရှား၊ လွန်ကျော်ကြားလျက်၊ စွမ်းအား ငါးရာ၊ ဂုဏ် ပုစ္ဆာကို၊
 ပညာ နှုတ်ငုံ၊ တတ် ကုံလုံသည်။ ၊ ဆွေစုံ၊ မိဘ သမီးတည်း။ ။

၉၉။ ။ ထိုထေရ်အခါ၊ ပြည် ပါဠိ၊ နား၊ မျက်စိဟု၊ ပြည်ကြီး
 ဂုဏ်အံ၊ ပြည်လုံး မှီသည်၊ နန္ဒီသေန၊ ပေါက်ပြ ကျော်ထင်၊ မင်းတိုင်ပင်
 ကား၊ များသသံရာ၊ ဆက်များစွာဝယ်၊ မြတ် ပါရမီ၊ စုံစီ ကြီးစား၊ ဖြည့်
 သောအားဖြင့်၊ တရား ရှေးရှု၊ ယခုမူကား၊ အတူ မပြောင်း၊ ကြောင်း
 လည်း မကွာ၊ ဆရာ မကွဲ၊ လက်ဝဲ လက်ယာ၊ တူလာ တူသွား၊ ထူး
 မပြားလျှင်၊ တရား ညီညီ၊ စွမ်း၊ သတ္တိဖြင့်၊ ကောလိယ နောင်၊ ဂုဏ်ထူး
 ဆောင်လျက်၊ ဖုန်းခေါင် ရှေ့ မှောက်၊ ငါထံထောက်သော်၊ နှစ်ယောက်
 တူကွ၊ ဖိုလ်၊ မဂ် ရ၍၊ ငါက ချီးမြှောက်၊ ငါ့လက်အောက်တွင်၊ ငါ့လောက်
 ဆိုဖွယ်၊ ပညာကျယ်၍၊ အံ့ဘွယ်တည့်ချည်း၊ ဆိုင်ရာ ပည်း၏။ လည်သည်း
 တော်ကြီး၊ သစ်ခဲထီးဟု၊ ယှဉ်မိုး မကွာ၊ ခိုရောက်လှာက၊ မဟာ ပဏ္ဍိ
 ပညာရှိဟု၊ သာရိပုတ္တရာ၊ ခေါ်မည်သာသည်။ ၊ လက်ယာ၊ တော်ရံ
 သားကြီးတည်း။ ။

၁၀၀။ ။ ကလိဂ် ရညော၊ မြတ် မုနောနှင့်၊ မင်းစော အဿက၊
 စိုး၊ ပိုင်သာသည် ၊ ပြည်မ တိုင်းစပ်၊ မြေ အလပ်တွင်၊ လူ့ရပ် ရှောင်ရှောင်၊
 လူ့ဘောင် ရှင်းရှင်း၊ သတင်း သုံးသုံး၊ နှလုံး ချင့်ချင့်၊ အကျင့် ဖွေဖွေ၊
 ရွှေကျောင်း နေ၍၊ သရေထူးမြတ်၊ ကျော်လွှံ့ ပတ်သည်၊ မိုးနတ် ဆရာ၊
 သူတော်စွာ ကား၊ ဤကာလခေတ်၊ ယခုဖြစ်တွင်၊ ကေရာဇ် တကာ၊ ရခဲ

၀၊ စောရန်ရှိန်ဟု (မန်း) ။ စိုးဝိုင်ကြသည် (ဟံ)

စွာသည်၊ မဟာ ကပိလ၊ ရွှေပြည်ရ၍၊ ဝိပ တကြော၊ လွန် ကျော်စော
 သည်၊ သုဒ္ဓေါဒန၊ မွေးဖ နတ်ရှင်၊ ရွှေနန်း တင်သား၊ မိခင် မာယာ၊
 လွယ်ကာ သိမ်းပိုက်၊ ရွှေကြာတိုက်တင်၊ ကောင်းမြိုက် သန္ဓေ၊ ကိန်းအောင်း
 နေမှ၊ နန်းရွှေ ဥကင်၊ ဖွားမြော်မြင်၍၊ ရုပ်သွင် ကျစ်လစ်၊ ဆဲခြောက်နှစ်
 တွင်၊ ကျမ်းချစ် ယသော်၊ တောင်ညာပျော်နှင့်၊ မွေ့လျော် ရှင်စံ၊
 မောင်နှံ စိုးနှိမ်၊ မင်းစည်းစိမ်ကို၊ ငြိမ်ဆိမ်ဖွင့်လှစ်၊ ဆယ်သုံးနှစ်တည့်။
 မင်းဖြစ် မလို၊ တောကြီး ခို၍၊ မြင့်မို မက၊ အာကာသ က၊ ဗြဟ္မာ့ သက်န်း၊
 ထေ့ထေ့ဆန်းဖြင့်၊ ရဟန်းတော်ဖြစ်၊ မြေး မညစ်တည့်။ လေးသစ္စာမြင်၊
 ဗောဓိပင်ဝယ်၊ ပယ်ထွင် ငါးကြိမ်၊ ငါးမာန် နှိမ်၍၊ ဂုဏ်အိမ် ကိုးစု၊ စတု
 ဝေသာ၊ စ၍ ဖြာလျက်၊ သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓါ၊ လောက မှန်ကူ၊ ဖြစ်တော်မူ၍၊
 မပူစိမ့်ငှါ၊ သတ္တဝါကို၊ ခေမာပြည်သို့၊ ရောက်အောင်ပို့ သည်။ ၊ လူတို့၊
 ဆရာ ရွှေထီးတည်း။ ။

၁၀၁။ ။ ပြည် သာဝတ္ထိ၊ နရတိတွင်၊ ကျောင်းကြီး အလယ်၊ ဂုဏ်
 ကိုးသွယ်နှင့်၊ စံပယ် စီလျှင်၊ နေခါစဉ်၌၊ ဂုဏ်ပညာရာ သဟဿတည့်၊
 ဝါဒ ပုစ္ဆာ၊ အစုံပါနှင့်၊ ဝေသာလီက၊ ရောက်လှာကြသည်၊ မိဘ မခြား၊
 စွမ်းအား ရည်တူ၊ လေးယောက်သူကား၊ ဘိက္ခုနီစစ်၊ ရဟန်းဖြစ်၍၊
 မြေးရစ် ဝေမောင်၊ ကင်းလေအောင်လျှင်၊ ရွက်ဆောင် သတ္တိ၊ ဂုဏ်ထူး
 ရှိသည်၊ သာရိပုတ္တရာ၊ ရှင်မြတ်စွာ ကို၊ မဟာဝိဒု၊ အကြောင်းပြု၍၊
 သုံးလူ ရပ်နေ၊ လူတတွေကို၊ သံဝေ ဇီဝိန်၊ ကြောက်လန့် မှိုန်အောင်၊
 ကလိဂ်ဘေတ်၊ ဟောတုံမှတ်သည်၊ ကျမ်းမြတ်က ထွက်၊ အချက်ချက်ကို၊
 ဆောင်ရွက် သေခွေ၊ နာပါစေဟု၊ သက်သေ ထုံးညီ၊ သင့်ရာ မှီ၍၊
 နန္ဒိသေန၊ ထွန်းပ တန်ဆာ၊ ဆင်စရာသည်။ ၊ ရွှေစာ၊ စုံစေ့ ဤတွင်
 ရွှေတည်း။ ။

၁၀၄။ ။ ရွာ၊မန်ကျည်းတုံ၊ နတ်ဘုံတပျ၊ မိဘ ပိုးပြေ၊ မွေးချက်
 ကြွေတွင်၊ ပျိုး၊ဆွေ စည်းဝေး၊ ချမ်းသာ အေးလျက်၊ ဘေးလည်း မညှိုး၊
 ဘိုးလည်း မလျ၊ ဘလည်း မနှမ်း၊ ပင်းရေးကျမ်း၍၊ မှုထမ်း မူလ၊ မတိမ်း
 ရတည့်။ မွေးဖ မိခင်၊ ထားရင်ခွင်ဖြင့်၊ လည်တွင် ခွေရစ်၊ ပျော်တုံ ဖြစ်သား၊
 ခုနစ်နှစ်၊ သက်၊ ငယ်ရွယ်ချက်နှင့်၊ လိုက်ဖက် မတန်၊ လေ့ကျက်ဟန်ကား၊
 ကျမ်းဂန် ပေစာ၊ သဒ္ဒါ လက်ဦး၊ ဆုတ်ယူ၊ ခူးမှ၊ ကျေးဇူး တီထွင်၊ သွန်သင်
 သိမ်းရုံး၊ ဆယ် သုံးနှစ်တိုင်၊ လက်စွဲကိုင်လျက်၊ တတ်နိုင် အစွမ်း၊ အကျမ်း
 ကျမ်းကို၊ ကြိုးပမ်း လုံ့လ ၊ အခြေရသား၊ ကြီးမား ဂုဏ်ရည်၊ ဆရာ
 သည်မှ၊ ပတ်လည် ရှာသည်၊ ရေသော် ပည်းရှင်။ မန်ကျည်းတုံရွာ၊ ရွှေ
 ဘုံသာနှင့်၊ ရတနာပူရ၊ ရွှေအင်းဝ၌၊ ဒုတိယ မှန်စီ၊ ထံတော်မှီမှ၊ သီရိ
 မာန်အောင်၊ ပြုံးပြုံးပြောင်တည့်။ တိမ်တောင် တက်ဆို့၊ ရွှေမြင့်မြို့ဝယ် ၊
 နေသို့ တောက်ထိန်၊ ဝင်းဝင်းရှိန်သည်၊ အစိန္တေယျ၊ မုဋ္ဌောမံ၏ ၊
 ကျောင်းရံတော်မှ၊ ဝိဟာရနှင့်၊ ထိန်လှ ဝင်းဝါ၊ အာကာ မို့ မိုင်း၊ တောင်
 ဆိုင်းဆိုင်းတည့်။ စစ်ကိုင်း သာစံ၊ မင်းဝံ နကို၊ တောင်ရိုး ခိုလျက်၊ ထိုထို
 ဆင့်ပွား၊ သင် ကြိုးစားမှ၊ တိုးပွား ရာရာ၊ ဇာတိမှာလျှင်၊ မဟာပဝရ၊
 သမ္မောဓတိ၊ ကဝိ ဖုန်းစည်၊ မြတ်မထေရ်မှ၊ ဂုဏ်ရည် ဖက်ကင်း၊ ဆရာရင်း
 တည့်။ သတင်း ချီးကျူး၊ သို့စင်ထူးသည်၊ ကျေးဇူးရှင်များ၊ အပါးပါး
 တွင်၊ ညွတ်တွား ကြည်လင် ၊ စာပွဲဝင်သည် ၊ သွန်သင်၊ ဆော်လို့
 အလှိုင်းတည်း။ ။

၁၀၅။ ။ ဆယ် တနှစ်သာ၊ ငယ်နုစွာက၊ သာသနာ ပွဲနေ၊ ရဲစိတ်
 ဝေလျက်၊ သာမဏေပျို၊ သုံးဝါဆိုမှ၊ ထိုထို နှံ့အောင်၊ လူ၏ဘောင်ဝယ်၊
 ရွက်ဆောင် စေ့ငု၊ မင်းမှု၊မင်းရေး၊ ဆွေးနွေး ပညာ၊ တတ်လိမ္မာလည်း၊
 ဟံသာရောက်မင်း၊ လျှံဝင်း ညွန့်လှ၊ ရိပ်ဖြူ လွလွ၊ စိုးကာလ၌၊ မိဘလယ်
 တွင်၊ ချစ်ကြင် ခွေရစ်၊ ငယ်သည်ဖြစ်၍၊ ကျစ်လစ် သေချာ၊ ထုံးစံ ရှာလျက်၊
 ရောက်လှာ မလပ်၊ မင်းနေရပ်ဝယ်၊ ကြပ်ကြပ် စိစိ၊ မထမ်းမိတည့်။ သီရိ
 သရေ၊ လျှံဝေ ကြီးထု၊ ကေတုမတီ၊ ရွှေပြည်ညီဟု၊ တူပြီ မယွင်း၊

၁၊ ဆယ် သုံးနှစ်မြောက်၊ သက်ရွယ်ရောက်အောင်၊ ရွှေနောက် ဆင်ခြင်၊
 မြော်မြင် လုံ့လ (ဦး၊ဟံ)
 ၂၊ ရွှေပြည်မြို့ဝယ် (ဟံ)
 ၃၊ မုဋ္ဌောမံ၏ (မန်း၊ဟံ)
 ၄၊ ဆ,ပွား ကြည်လင် (မန်း)

အမည် ခင်း၍၊ ပယ်ခွင်း ရန်စစ်၊ ဥကင်လှစ်သား၊ ကေရာဇ်ပြိုင်၊ ရွှေနန်း
 ထိုင်သည်၊ စည်ခိုင် တောင်ယံ၊ တောင်သာစံထက်၊ ကျော်သံ ရိုက်အိန်၊
 ပတ်ဝန်း ထိန်သည်၊ ကိုးသိန်းသခင်၊ လက်ထက်တွင်မူ၊ ခိုင် ခယမ်း၊ မပြတ်
 ထမ်းရှင့်။ မည်းသမ်း မိုက်ညို၊ ရာဟုဂြိုဟ်လျှင်၊ ဖမ်းမျှ ပြစ်ဆာ၊ လ
 သော်တာသို့၊ ပြည်ရွာ ညှိုးယော်၊ တိမ်းယိမ်းသော်လည်း၊ ရှုမျှော်
 ကျင်ကျမ်း၊ ပညာစွမ်းကြောင့်၊ မနွမ်းမပါး၊ မျိုးဆွေများနှင့်၊ တရား
 ဆောင်ရာ ၊ အရောက်ရှာ၍၊ ရတနာသိခံ၊ ဌာနသာစည်၊ ကုန်းဘောင်
 ပြည်သို့၊ စိတ်ကြည် သာရွှင်၊ မူထမ်းဝင်သည်၊ ၊ သဘင်၊ ရွှေမှောက်
 မင်းပွဲတည်း။ ။

၁၀၆။ ။ သိခံ ကုန်းဘောင်၊ သမိုက်ဆောင်သား၊ ကိုးတောင်ပို့ငှါ
 မုဆိုးဂူဝယ်၊ ဆင်ဖြူတော် ချည်၊ သရက်စည်သား။ ပြည်တည် မနွတ်၊
 သောင်းလုံးနတ်၏၊ သက်မှတ် သည်းချော၊ ဥပရာ ဟု၊ တေဇာ လျှည်း၊
 သားကြီး သက်နှံ၊ အိမ်ရှေ့စံတွင်၊ ကျန်ခံ လက်ဦး၊ ပြုစုဘူးသည်၊ ကျေးဇူး
 မြူတေ၊ ချီးတိုင်း ဝေရှင့်။ ဝိဒေဟရာ၊ လက်တော်မှလျှင်၊ ပဉ္စာလတိုင်း၊
 ကွပ်ထိုင်း စိုးမှတ်၊ ဗြဟ္မဒတ်ကာ၊ မြတ်မြတ် လေးလေး၊ အရေးတော်ယူ၊
 သိမ်းတော်မူသည်၊ လှိုက်ဆူ လှိုက်ပတ်၊ မဟော်မတ်သို့၊ ကောင်းမြတ်
 လွန်ကြူး၊ အထူးထူးတိ၊ ကျေးဇူး ချီးမြှင့်၊ မကံသင့်သား၊ ရွှေမြင့်မြို့စား၊
 မိုထွား ပွင့်လျှာ၊ လက်တော်မှာလျှင်၊ ရေးရာ ကျမ်းကျင်၊ ဖန်စီ
 ရင်သည်၊ ၊ ယခင်ထုံးပုံ မလွဲတည်း။ ။

၁၀၇။ ။ လက်ဝဲသုန္ဒရ၊ မျှိုဦးစမှ ၊ ဘယရန္တမိတ်၊ ပဏ္ဍိတ် ဟူသည်၊
 မည်ရည် ဘွဲ့ခံ ၊ သတင်းသံနှင့်၊ ကျော်ညံ မစဲ၊ သူတော်ပွဲ၌၊ စွမ်းရဲ တည်
 ကြည်၊ အမတ်သည်လျှင်၊ ကြံစည် ရှာရုံး၊ ဥာဏ်ဖြင့်ကျုံး၍၊ ဆယ် သုံး
 နှစ်ကျော်၊ လေးလပေါ်တွင်၊ မဟော် ရွှေကျမ်း၊ မိန့်တော်တမ်းကို၊ ခွဲခြမ်း
 ဖွဲ့နည်း၊ ပြုစုသည်နှင့်၊ ရွှေပြည်ရောက်ခါ၊ လက်ာသီရိ၊ အမည်ရှိသား၊
 ကဝိကျော်ခေါင်၊ ကျမ်းတစောင်ကို၊ ရွက်ဆောင်သည့်နောက်၊ တွေး
 ထောက် ဆင်ခြင်၊ နေစဉ်တွင်၌၊ ကျော်ထင်သခံယာ၊ ဘွဲ့မည်သာနှင့်၊ ပညာ
 ပြည့်စုံ၊ သမတ်ခုံလျှင်၊ လုံခြုံပြီးကြောင်း၊ တရားပေါင်းကို၊ တောင်းပန်
 သော့အား၊ ကိုးပါး ရံပတ်၊ နဝရတ်သို့၊ ဓမ္မသတ် လက်ာ၊ ရွှေကျမ်းစာကို၊

၁၊ တရား စောင့်ရာ (မန်း၊ဟံ) ။ မျှိုဦးစမှ (ဟံ မူထွင်သာ ပါသည်)
 ၃၊ နှစ်မည် ဘွဲ့ခံ (မန်း)

ခေါင်ဟု၊ ရွှေတန်ဆောင်ကြီး၊ ထောင်၍ပြီးရှင့်။ အစီးအပွား၊ လူတို့အားကို၊
 သိကြားအတူ၊ ရှာတော်မူ၍၊ မပူအေးမြ၊ ငြိမ်းပေရဟု၊ နှိုင်းထမမြော်၊
 ကျေးဇူးတော်ကို၊ ချီငေါ်အသင့်၊ နှလုံး ဗျင့်လျက်၊ အရှင့် ရေးရာ၊
 ကြံသောခါလျှင်၊ မဟာဂမ္ဘီ၊ ဉာဏ်ဂုဏ်ဆီဖြင့်၊ နန္ဒီဝေသန၊ ပေါက်ပြုလွှဲပတ်၊
 ရှေးအမတ်သို့၊ စွဲမှတ် ရွက်ဆောင်၊ မှုမြားမြောင်ကို၊ အန်ထောင် ကြိုးပမ်း၊
 ညီညာ ထမ်းစိမ့်။ ထူးတမ်း နည်းမှီ၊ သင့်ရာစီသည်။ ၊ နန္ဒီဝေသန
 ကျမ်းကြီးတည်း။ ။

၁၁၁။ ။ အဿကတိုင်း၊ ကျော်သံလှိုင်းလျက်၊ နှုန်းနှိုင်း မရှိ၊
 ပါဠိလိဟု၊ ပြည်ကြီးသခင်၊ စောနတ်ရှင်လျှင်၊ နေသွင် ရှုန်းရှုန်း၊ ဖုန်းတော်
 ထွန်း၍၊ ပတ်ဝန်း သိမ်းယူ၊ အောင်တော်မူလျက်၊ ဇမ္ဗူ ဝိုက်ချီး၊ အောင်စည်
 တီးမှ၊ ဆင်ကြီး မြင်းကြီး၊ သမီး ကညာ၊ ဆက်ရောက်လှာသို့၊ မဟာမိုးနတ်၊
 တူတမှတ်လျှင်၊ မနွတ် မခြား၊ တရားစောင့်သိ၊ ကျွန်းကြီးသခင် ၊
 တို့အရှင်ဝယ်၊ မြင်းဆင် ကညာ၊ ရတနာတီ၊ ဆက်လှာ မစဲ၊ ထပ်ဆင့်ကဲမျှ၊
 ပြည်တဲ သာယာ၊ မဆိုသာတည့်။ သမ္ဘာ ဆုံပေါင်း၊ ဖုန်းတော်ဟောင်းတွင်၊
 ဆင့်လောင်း မခြား၊ ဤကျမ်းစာကြောင့်၊ စကြာ ယာဉ်ကြီး၊ ထူးလည်
 စီးလျက် ၊ ရိုက်ချီး အောင်ပွဲ၊ လပ်မစဲသည်။ ၊ ပြည်တဲ၊ ငြိမ်းချမ်း
 စေသတည်း။ ။

၁၁၂။ ။ ကုသိုလ် ဆယ်ဖြာ၊ ဆယ်ရပ်မှာလျှင်၊ ဝေယျာဝစ္စ၊ သည်
 အရသည်၊ လုံ့လ စွမ်းအင်၊ အရှင်မူတော်၊ ထမ်းမှသော်လျှင်၊ ရှုမော်
 နှစ်တန်၊ ပစ္စုပ္ပန်နှင့်၊ နောင်ဖန် သံသာ၊ စီးပွားလာလျက်၊ ကောင်းတာ
 ရှည်မြောက်၊ ကောင်းရာ ရောက်လိမ့်၊ ကြံအောက်မေ့လျက်၊ အချက်ချက်
 ကို၊ စိတ်စက် စွဲနှောင်၊ လွှဲမရှောင်သည်။ ၊ ရွက်ဆောင်၊ မှုထမ်း စေ
 သတည်း။ ။

၁၁၃။ ။ နန္ဒီဝေသန၊ ရှေးက အမတ်၊ လောကနတ်တွင်၊ လျှောက်ပတ်
 စေ့ငု၊ အရှင်မူလည်း၊ တခုမကျန်၊ ဝေဖန် ခွဲခြမ်း၊ ရွက်ထမ်းသည်မှ၊
 များလှ ဖြစ်ပြွမ်း၊ ကုသိုလ်စွမ်းနှင့်၊ ကြိုးပမ်း စုံညီ၊ ပါရမီကြောင့်၊ မဟီ
 တလာ၊ လောက ထွတ်ထား၊ ဖုရားသခင်၊ ပွင့်ရာတွင်နှိုက်၊ သို့စင်တော်မှီ

၁၊ တရားစောင့်သိ၊ ကျွန်းကြီးသခင် (ဟံ)
 ၂၊ ဆူလွယ်စီးလျက် (မန်း၊ဟံ)

ထက်ဝဲသုန္ဒရ

၄၈

ကြံသည်ရှိ၍ သာရိပုတ္တရာ၊ မည်တော်သာဖြင့်၊ ထက်သာတော်ရုံ၊ ပညာ
လျှံ၍၊ နှိုင်းခံ မတူ၊ ပြစ်တော်မူသည်၊ နည်းယူရှာလှမ်း စေ
သတည်း ။ ။

စ၊ နတ်လူရှာလှမ်း စေသတည်း (မန်း)